

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

IX legislatura

Tercer període

Sèrie C - Número 178

22 de novembre de 2011

Comissió de Benestar, Família i Immigració

Presidència de l'H. Sra. Carme Capdevila i Palau

Sessió núm. 13

SUMARI

Compareixença

de representants de la Creu Roja de Catalunya per a informar sobre l'impacte de la crisi en la infància i les famílies i sobre l'Observatori de Vulnerabilitat (tram. 357-00126/09) p. 3

Compareixença

d'una representació de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya per a informar sobre la tasca que duu a terme (tram. 357-00043/09) p. 16

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallol Traductors Associats · Impres a Multitext, SL
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 13

La sessió s'obre a les quatre de la tarda i sis minuts. Pre-sideix Carme Capdevila i Palau, acompanyada de la vice-presidenta, M. Victòria Forn i Fernández, i del secretari, Francesc Bragulat i Bosom. Assisteix la Mesa el lletrat Pere Sol i Ordis.

Hi són presents els diputats Anna Figueras i Ibàñez, M. Glòria Renom i Vallbona, Montserrat Roura i Massaneda i Josep Sicart i Enguix, pel G. P. de Convergència i Unió; Consol Prados Martínez, Núria Segú Ferré i Núria Ventura Brusca, pel G. P. Socialista; Marisa Xandri Pujol, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Jordi Miralles i Conte, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Pere Bosch Cuenca, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya, i Jordi Cañas Pérez, pel S. P. Ciutadans.

Assisteixen a aquesta sessió el president de Creu Roja a Catalunya, Josep Marquès i Baró, acompanyat de la coordinadora provincial de Creu Roja a Tarragona, Anna Sabaté Sales, i el president de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya, Mario Cugat Leseurs, acompanyat de la vicepresidenta primera, Montserrat Sarri Vilageliu, i del secretari, Lluís Ignasi Dietrich Castells.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de representants de la Creu Roja de Catalunya davant la Comissió de Benestar, Família i Immigració per a informar sobre l'impacte de la crisi en la infància i les famílies i sobre l'Observatori de Vulnerabilitat (tram. 357-00126/09). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Compareixença.

2. Compareixença d'una representació de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya davant la Comissió de Benestar, Família i Immigració per a informar sobre la tasca que duu a terme (tram. 357-00043/09). Comissió de Benestar, Família i Immigració. Compareixença.

La presidenta

Bona tarda a tots i a totes. Donaríem pas a la Comissió de Benestar, Família i Immigració.

Avui tenim dues compareixences.

Compareixença

de representants de la Creu Roja de Catalunya per a informar sobre l'impacte de la crisi en la infància i les famílies i sobre l'Observatori de Vulnerabilitat (tram. 357-00126/09)

La primera que substanciarem serà la compareixença de representants de la Creu Roja davant de la comissió per informar-nos sobre l'impacte de la crisi en la infància i les famílies i sobre l'Observatori de la Vulnerabilitat. Creu Roja va tindre a bé de fer-nos arribar, doncs, a tots els diputats i diputades, l'informe, per tant, l'hem pogut consultar, l'hem pogut estudiar.

Però crec que en aquests moments, més enllà de la fredor de les xifres que ens dóna el mateix informe, doncs, ens plau a tots poder escoltar tant al seu pre-

sident com a la senyora Anna... (*veus de fons*) –Anna Sabaté, que no ho tenia–, com a coordinadora provincial de la Creu Roja a Tarragona.

I passaria la paraula, en primer terme, doncs, al seu president, el president de Creu Roja a Catalunya, el senyor Josep Marquès i Baró.

Josep Marquès i Baró (president de Creu Roja a Catalunya)

Gràcies, presidenta. Primer, per haver-nos convidat aquí, en aquesta compareixença, i gràcies a tots els grups també, per haver també estat en aquesta compareixença.

Bé, com deia la presidenta, la diputada Carme, des del temps de la crisi, des d'aquests tres, quatre anys ja llargs, la Creu Roja, com altres entitats, ha estat, doncs, virant i ampliant segons quins tipus de projectes dedicats a la gent que ho passa malament, que ho comença a passar malament, que no ho havia passat malament mai i que ara, d'una forma sobtada, ho passa malament. I, bé, hem hagut de..., en fi, moltes coses que heu vist moltes vegades a la televisió –la Creu Roja Internacional, l'ajuda humanitària...–, no hem rebut uns grans especialistes aquí, a terres catalanes, i ens ho hem hagut de fer, eh?

A part d'això, va ser l'any passat que vam dir: seria bo, seria una dada interessant, fer un observatori dels nostres usuaris; fer un informe, bianual, de diferents temes, sobre quin és l'impacte i amb quin tipus de preocupacions, quin tipus de situacions es troben els nostres usuaris, els usuaris de la Creu Roja. Normalment, com bé sabeu, els usuaris de la Creu Roja vénen derivats dels serveis socials dels ajuntaments. No tenim botiga pròpia, normalment, que..., vull dir, bé, estem sempre en coordinació amb els serveis socials. Sí que tenim serveis específics, però normalment els que tenen les assemblees locals de les diferents poblacions del país i de Catalunya són les assemblees locals connectades amb els serveis socials.

Vam creure que era oportú fer un observatori i d'una forma seriosa, assessorats, en aquest cas, pels serveis d'estadística de la Universitat Autònoma de Barcelona, doncs, fer un informe estadístic seriós sobre els nostres usuaris. Era qüestió de triar la mostra, era qüestió de veure com ho enfocàvem, com ens assessoraven per fer l'enquesta d'una forma acurada, i ens vam posar a fer-ho dintre el nostre universal de població atesa. Vam fer més de... Després parlarà l'Anna, que és la que us presentarà l'informe d'una forma més tècnica. Vam validar l'enquesta per sobre de les quatre-centes entrevistes, d'una mitja, més o menys, de vint-i-cinc minuts, trenta minuts cada entrevista. Que no és fàcil això, perquè amb persones amb problemàtiques personals, socials, familiars, mantenir a vegades una entrevista, telefònica, en aquest cas, de vint-i-cinc minuts no és fàcil.

També he de dir que les entrevistes les vam fer nosaltres, des del Centre de Coordinació de la Creu Roja a Catalunya; persones de la Creu Roja, o sigui, treballadors i voluntaris de la Creu Roja, bàsicament. O sigui,

no... Hi han serveis de la Creu Roja a vegades que es poden externalitzar o no; aquest tema no es podia externalitzar. Quan parles amb persones que sofreixen, ho has de fer directament.

I també vam voler donar-hi un criteri de continuïtat. Esperem que no hàgim de continuar molts anys, però cada mig any farem... Estem a punt de presentar el proper, que serà el proper mes; sobre ocupació serà aquest, eh? I en aquest cas vam voler començar sobre l'impacte, l'impacte de la nova situació de les persones que atenem. Veureu, amb les xifres que l'Anna donarà, que, com es diu arreu, en els serveis socials i en les entitats que atenen les persones, que són nous, nous a l'exclusió, nous a la pobresa, nous a la situació de sofriment. Persones que treballaven, com tots els que estem aquí, i que, de sobte, perquè perden aquesta paraula, amb poques lletres i dues síl·labes, que és molt important, i cauen clavats cap avall.

Passo la paraula a l'Anna, que us ho explicarà d'una forma més tècnica, sense abassegar-vos amb massa números, però ella us explicarà l'impacte de la crisi en la infància i les famílies.

Anna Sabaté Sales (coordinadora provincial de Creu Roja a Tarragona)

Sí, gràcies, president. Bona tarda a tothom. Com que tots vostès han rebut segurament l'informe que els vam lliurar des de Creu Roja, el que plantejarem aquí és un tema més genèric, de quines són les principals conclusions, perquè les dades les tenen en l'informe. A més a més, si hi ha alguna pregunta en concret sobre això, doncs, ens la poden fer a continuació.

Una mica per contextualitzar i per emmarcar-ho, nosaltres, d'aquesta enquesta, aquest aprofundiment en els nostres usuaris, hem de deixar ben clar que es tracta dels usuaris de Creu Roja. És a dir, no el total del conjunt de la població catalana, sinó de les persones que atén Creu Roja, i, a més a més, de les persones que atén Creu Roja en els projectes de lluita contra la pobresa. És a dir, aquells projectes que donen reforç, que intenten pal·liar les necessitats més bàsiques de les persones. És a dir, no tenim aquí, en el col·lectiu, per exemple, gent gran, on prestem alguns serveis de tele-assistència, sinó que tenim la gent bàsicament que rep ajuts en espècies, aliments de la Unió Europea, kits de suport social, joguines per Reis, etcètera. Aquest és el tipus de col·lectiu sobre el qual hem treballat. Ho dic perquè és important remarcar quin és el nostre univers a l'hora de fer l'estudi.

Volíem saber moltes coses, volíem saber moltes coses d'aquestes persones perquè, com sabeu, tenim més de cent punts d'atenció directa en el territori català i el que ens deia la primera línia és una cosa que, al final, confirma l'informe. És a dir, en aquests cas, han posat la ciència al servei de l'experiència, ens ha confirmat aquella tendència que des de la primera línia, que és qui primer veu els efectes que pateix la població al seu entorn, ens avisava. I què passava? Doncs que teníem un increment espectacular d'usuaris i usuàries que venien a Creu Roja a buscar, a cobrir les seves necessitats més bàsiques. És el col·lectiu, des del 2009,

que més atén la Creu Roja; abans hi havia per sobre el col·lectiu de gent gran, i des de l'any 2009 les persones que estan en els projectes de lluita contra la pobresa són el col·lectiu numèricament més important a Creu Roja que atenem ara mateix.

I, a més a més, una altra intuïció que, a part de ser més quantitativament, el perfil de les persones que s'adreçaven a Creu Roja estava canviant. Nosaltres, tradicionalment hem treballat en els projectes de la Creu Roja amb els col·lectius que tenen una vulnerabilitat més sostinguda en el temps, i ara ens trobàvem –ens deia, la primera línia–, amb un perfil diferent: ateníem persones que per primer cop s'adreçaven a cobrir una necessitat bàsica a la Creu Roja. Per tant, volíem saber moltes coses. Vam fer quaranta-nou preguntes, però en volíem fer moltes més. Ho vam haver d'acotar i realment la primera sorpresa va ser la bona resposta. La gent ens va atendre malgrat les dificultats, perquè majoritàriament els telèfons que tenim són mòbils, i amb problemes a vegades també d'idioma, les qüestions que es plantegen són moltes vegades doloroses per a les persones..., però vam tenir una molt bona resposta.

Vam enquestar finalment 409 persones. I ens deien: quin era el perfil, d'aquesta gent que entrevistàvem? El 68 per cent de les persones estan desocupades, en el sentit que són població activa, però estan a l'atur amb o sense prestació. Pel que fa a la nacionalitat la majoritària és la nacionalitat espanyola, quatre de cada deu, seguida bastant de a prop per la nacionalitat marroquina, i després ja parlem de percentatges molt més petits d'altres països.

Com poden veure, el nivell de persones que estan as-salariades en el moment de fer l'entrevista, que treballen a temps complet o parcial, és majoritàriament parcial, és d'un 14 per cent. I sobretot, quina és la mitjana d'ingressos d'aquestes persones mensual: 426.

Mesuràvem també, en funció dels ingressos d'unitat familiar, quanta gent estava per sota del llindar de la pobresa, que està establert, més o menys, aproximadament, en les persones que estan..., les famílies, les unitats familiars que estan per sota dels set-cents euros mensuals. I, com no podia ser d'altra manera, perquè parlem del col·lectiu més vulnerable que atén la institució, un 93 per cent estaria per sota d'aquest llindar. El que ens cridava l'atenció, i que és molt significatiu, és que la pobresa relativa molt alta, és a dir que està per sota dels 560 euros, és del 86 per cent.

Per què aquestes persones havien perdut els ingressos?, posava en la comparativa de l'any 2010. Bàsicament per la pèrdua de la feina, tant de la persona que entrevistàvem com d'algú del seu nucli familiar. Com poden veure, un 53 per cent pensa que la seva situació ha empitjorat respecte al 2010 perquè ha perdut la feina.

Respecte a l'ajuda que els lliura la Creu Roja, com els comentàvem, són bàsicament els excedents de la Unió Europea. Però conscients que feia falta en els períodes en què no teníem l'assignació d'aliments poder implementar un altre projecte que donés descans o pogués mentrestant complementar aquest projecte, vam

implementar el projecte de *kits*. Sabent que la majoria de famílies reben *kits* un cop al mes, de mitjana, el 60 per cent valora l'ajuda positivament, però la considera insuficient. Parlem de gent que un cop al mes rep aquesta ajuda i, no obstant, encara no n'hi ha prou.

Respecte què pensen els nostres usuaris que podria fer millorar la seva situació, es va fer un núvol de paraules dimensionant les respostes que tenien més pes específic i, evidentment, el tema laboral, la feina, és el que surt com a principal.

Aquí fem una presentació molt gràfica, però molt important, referent també a què suposa mantenir un sostre per a aquestes persones, per a aquestes famílies. Ens deien que la mitjana per mantenir la seva llar, la mitjana per mantenir la llar comporta tant el lloguer com tots els subministraments que hi van inherents per mantenir-la, era de cinc-cents euros aproximadament. Si dèiem que els ingressos de la unitat familiar estaven al voltant de 550, veiem que queden cinquanta euros per fer front a tota la resta de despeses. Un 70 per cent de les persones viuen en lloguer, moltes vegades en un lloguer molt precari, compartint-lo amb altres famílies. I una dada important: que el 10 per cent de les persones a les quals hem entrevistat han patit un desnonament.

En tema d'alimentació, l'alimentació dels infants és millorable, però és molt superior a l'alimentació dels adults. «Per què?», pensàvem, i així ho deien els nostres usuaris enquestats. Pel tema del menjador escolar. És a dir, l'escola, a part de tot el procés d'educació i socialització dels nostres infants, compleix un paper fonamental perquè mantinguin una alimentació equilibrada. Aquest un terç que no es pot permetre menjar carn ni peix o el seu equivalent vegetarià almenys un cop al dia, en els adults la proporció és que no s'ho pot permetre almenys cada dos dies.

El tema de la roba, evidentment, és un tema que si tenim cinquanta euros per passar la resta de mes, doncs, difícilment s'hi pot tenir accés, però ens cridava l'atenció. Pensàvem que era una dada que un 37 per cent no es pot permetre dos parells de sabates adequats per als seus fills.

Tindríem moltes més dades per comentar, però potser podem passar ara al capítol més de conclusions, i si hi ha alguna pregunta al respecte de les qüestions de l'informe, dels resultats de l'informe, doncs, les podem reprendre.

Josep Marquès i Baró

Bé, per concloure, presidenta, farem les conclusions de l'informe que ha explicat l'Anna. Ho repeteixo, i ella també ho ha dit clarament, és un informe sobre usuaris vulnerables tots, o sigui, no és sobre la població general de Catalunya, és sobre els atesos per la Creu Roja. Això és molt important remarcar-ho. Però també veieu la situació en què es troba la gent atesa per les institucions, eh?, que estan en situació molt, molt, molt..., de molta manca.

Conclusions. Quatre paraules: poca precarietat, alta pobresa. I hi ha la necessitat de recórrer, sempre en

els nostres usuaris, a l'ajut extern per satisfer les necessitats més bàsiques, continuadament i no puntualment. Les famílies pateixen una pobresa, una situació de pobresa provocada, com ha dit també l'Anna, per la caiguda de la paraula treball, fonamental. El que deia també la coordinadora de les terres de Tarragona: un sostre que és una llosa, cinc-cents euros de mitjana, no? Més del 70 per cent dels ingressos de la unitat familiar van destinats a pagar l'habitatge, perquè, és clar, si no es paga, hi ha un desnonament, en el cas de..., bé, o de lloguer o d'hipoteca, però finalment, si no es paga, hi ha un desnonament, i és el que més ens han dit que intentaven assegurar, no? Les famílies han de fer front mensualment a una despesa, aquesta, com deia l'Anna, de cinc-cents euros i pot més els queda. I amb aquesta despesa fixa i implacable —«la llosa», que en diem nosaltres—, no poden fer front, la majoria dels nostres enquestats, dels nostres usuaris, a les seves altres despeses, que en són moltes. I aquí parlariem de subministraments, parlariem de tota l'alimentació, parlariem de tot el tema de roba, parlariem de tota la família, no?

Els nouvinguts a l'exclusió social, per acabar. El 80 per cent de les persones enquestades per la Creu Roja van rebre per primer cop —per primer cop— ajut de part de la nostra institució durant el 2010. Eren persones que no havien rebut mai ajuda de la Creu Roja, tal vegada potser d'alguna altra institució però molt poc, o sigui, pràcticament podríem dir que eren nouvinguts. I important: quatre de cada deu famílies no havien necessitat abans ajudes bàsiques, ni de serveis socials, ni d'altres institucions, ni d'ajuntaments, ni d'altres organitzacions. Es revelen, això és una realitat punyent, uns nous perfils d'usuaris en els nostres projectes: famílies que per primer cop s'apropen als serveis socials, com hem dit, i a les institucions, i estan ja dintre d'aquesta situació. En altres crisis no havia passat; també per estadístiques que té la institució, també en altres indrets, no havia passat mai això.

Situació dels infants. Com deia l'Anna també, l'escola té un paper molt important en l'alimentació equilibrada. Afortunadament hi ha molts nens que tenen beques menjador o estan en menjadors, i aquí la situació està equilibrada i fa un paper fonamental en aquestes famílies que tenen problemes. També en l'enquesta, com deia l'Anna, un de cada tres nens no menja almenys un cop al dia ni carn ni peix ni productes substituïts en cas que siguin vegetarians o altres, perquè bàsicament la família no s'ho pot permetre. I també es dona una tendència a prescindir de serveis per als fills, com menjadors escolars, activitats extraescolars i d'oci infantil. Penseu que això també afecta molt la pujada i l'aprenentatge dels nens, no? No tot és alimentació ni tot és..., sinó que l'oci també forma part de l'aprenentatge del infant i de l'adolescent. També això s'ho perden moltes persones.

Quina és la resposta de la Creu Roja?, finalment, ja per acabar. Aposta fermament per l'ajuda humanitària a casa nostra, per a tots, per a tota la gent de casa nostra. Per a tots, evidentment, només faltaria. Com he dit abans, al principi de la intervenció, la Creu Roja no era especialment especialista en els anys anteriors

en ajuda humanitària directa a casa nostra. Desafortunadament i afortunadament ho hem pogut fer, ho hem fet. Amb ajuda de l'Administració, d'altres organitzacions i d'altres plataformes, hem fet una plataforma logística a les comarques d'Igualada, a la Pobla de Claramunt. Tal vegada ens haurem també de plantejar de fer una plataforma de fred, també per a aliments de caducitat. Hem creats els punts d'atenció familiar dedicats a aquest tipus d'ajuda a les nostres assemblees locals. Hem creat l'Observatori de Vulnerabilitat que us presentem avui, que és el primer. Hem també creat els programes, com deia l'Anna, de lluita contra la pobresa, els *kits* de suport social.

I una... –quan hi han notícies bones s'han de dir. Us recordeu que ho vam dir, ho hem dit en el..., per activa i per passiva que de l'ajuda humanitària directa que rep Catalunya a totes les organitzacions de tota la població catalana el 40 per cent ve del programa de la Unió Europea? I que estava en perill pel tema de la sentència famosa impulsada per alguns països, que millor no nomenar-los, pel principi de neutralitat? Afortunadament l'any 2012 i 2013 hi ha aquesta pròrroga. Després veurem què passarà, però almenys ens ha donat un marge també per poder destinar..., tant els governs com les organitzacions, de cara al 2014. Esperem també que les institucions europees es plantegin el 2014, si no dintre de la PAC, dintre de la política d'acció agrària, dintre de programes contra la pobresa directament, des de les institucions europees a partir del 2014.

I també un treball realitzat bàsicament per voluntariat, és la nostra marca de la casa. Des de la proximitat, cent assemblees al territori, i en coordinació amb entitats, altres entitats germanes o cosines germanes nostres en l'activitat, serveis socials, buscant aliances i sinergies en tot tipus d'activitats. Aposta per..., això és un tema una mica complicat i un tema a desenvolupar, el contracte social vinculat a la renda de ciutadania. És un tema, que d'això se'n pot parlar, però és un tema... Ho hem llençat nosaltres, el tema que les persones que reben la renda de ciutadania poden ajudar o fer voluntariat, però és un tema delicat i un tema que estem estudiant –també hi ha altres organitzacions– per fer alguna proposta aquí, al Parlament. I desplegar mesures de protecció especial per a col·lectius invisibles. Hi han persones que mai es queixen: gent gran, infància, persones nouvingudes de països.

Jo sempre dic una cosa, i ho repeteixo. No, ja sé que no és d'aquesta comissió, però m'agrada repetir-ho. Les persones ciutadanes de Catalunya, els que estem aquí, en aquesta taula, en aquesta sala, tot el país, som fruit de processos migratoris al llarg de segles. I ho serà en els segles venidors, vénen d'on vénen. Les cultures s'aniran transformant, s'aniran fent mixtures, les cultures són productes de mesclades de cultures diferents. I a mi la paraula «immigrant» no és que..., o sigui, són persones que han vingut, en aquest cas, per pobresa i són gent amb tots els drets. Han vingut amb l'efecte crida de la bonança catalana i espanyola i ara més que mai necessiten la millor ajuda. Perquè tots –tots–, els que fa molts anys, els que hem nascut aquí, els que han vingut a viure aquí i els que fa poc que viuen aquí, estem fent un procés migratori de la

nostra cultura catalana. I és així. I qui no ho vulgui entendre, doncs, bé, són diferents opinions, però, vull dir, el col·lectiu nouvingut bàsicament des de fa vuit, deu, sis anys cap a aquí és el que ho està passant més malament.

I res més. Els volíem presentar aquest observatori i estem, presidenta, pel que vós considereu.

La presidenta

Moltes gràcies per la vostra intervenció. Passaríem, doncs, un torn de paraula als diferents grups parlamentaris per un temps màxim de deu minuts i, després, doncs, de totes aquelles preguntes o qüestions que li puguin demanar, tornarà a tindre un altre torn per a la resposta. Tindrà la paraula, pel Grup Parlamentari del Partit dels Socialistes, la senyora Núria...

Núria Ventura Brusca

Ventura.

La presidenta

Sí. (*Rialles.*) Núria Ventura. Ara tenia un embolic entre la Núria Segú, la senyora Núria Segú, i Núria Ventura i abans –abans... (*Veus de fons.*) Exacte. Com que sóc especialista a equivocar els noms, estava reflexionant a veure a qui corresponia. Núria, quan vulguis.

Núria Ventura Brusca

Gràcies, presidenta. Bona tarda. En nom del Grup Parlamentari Socialista, donar primer que res la benvinguda al president de Creu Roja a Catalunya, també a la coordinadora provincial de Creu Roja a Tarragona. Agrair-los, evidentment, la seva compareixença avui davant de la Comissió de Benestar, Família i Immigració per informar-nos sobre l'impacte de la crisi en la infància i en les famílies. També sobre l'Observatori de Vulnerabilitat, un nou repte, com vostès mateixos han dit, de Creu Roja a Catalunya. I evidentment també felicitar-los i alhora agrair-los sobretot la tasca que cada dia fan arreu del territori, fan sobre el territori també, per poder atendre totes aquestes persones que més malament ho estan passant, ara fruit de la crisi, però fa un temps també, persones en situació de vulnerabilitat, els col·lectius més vulnerables, per donar-los suport, per ajudar-los a fer..., en este cas, a no passar-ho tan malament.

La greu crisi econòmica que ens afecta, tal com han posat de manifest també vostès al llarg de la seua intervenció avui, té un greu impacte sobre les famílies i sobretot sobre la infància. Aquest primer informe sobre..., que porta per títol L'impacte de la crisi en les famílies i la infància, que avui ens han explicat i ens han donat a conèixer, crec que ens dóna una fotografia bastant nítida de quina és la realitat a casa nostra i de com la crisi colpeja durament els infants. I situacions que potser fa cinc anys eren completament impensables avui, desgraciadament, no són una excepció al territori de Catalunya. I evidentment això és un motiu

de preocupació que compartim, perquè tampoc li veiem el final de manera immediata.

Igual que compartim també el fet que posaven de manifest, que posaven vostès damunt la taula, que les famílies que han estat objecte de l'estudi no es troben en situació de precarietat habitual, sinó que pateixen una situació de pobresa provocada fonamentalment per la crisi econòmica, per haver-se quedat fora del mercat laboral i, com he dit abans també, a mig termini no veiem un horitzó que pugui canviar la situació. I d'aquesta manera es converteixen en aquests nousvinguts a l'exclusió, a la pobresa, que vostès comentaven.

Ens agradaria parlar de l'increment, d'aquest increment que vostès han comentat, i també sobretot de com ha canviat aquest perfil de les persones, de les famílies, que s'apropen a Creu Roja al llarg dels últims dos, tres anys.

A banda dels recursos econòmics, que sempre fan falta, ens agradaria també conèixer la seua opinió sobre com pot el sistema en general, el sistema actual... què ha de canviar per tal d'evitar situacions com aquestes, com creuen que es poden millorar els mecanismes existents per tal d'evitar aquestes situacions de vulnerabilitat, sobretot en la infància. I també sobre si l'estudi que ens presentaven incorpora dades territorialitzades per a les diferents comarques o per als més de cent punts que vostès tenen arreu del territori de Catalunya.

A nivell més general sabem, i ho veiem ara en l'informe que vostès van publicar al 2009, que tenien..., en l'àmbit de la intervenció social els usuaris superaven els 197.000 o se superaven els 197.000 usuaris. Aquesta xifra, com la senyora Sabaté també ha explicat, no ha parat de créixer al llarg dels últims anys. Suposo que tenen dades més actuals del passat 2010, per exemple, i ens agradaria també saber com es prepara Creu Roja a Catalunya per fer front a aquest imparable augment d'usuaris.

I respecte també a l'Observatori de la Vulnerabilitat, aquesta experiència pilot que crec que s'ha superat o que ha superat amb èxit les expectatives que vostès mateixos s'havien marcat, ens han donat a conèixer també, si no ho he entès malament, que tenien un informe a punt de publicar sobre l'ocupació. I suposem també que darrere d'aquest en vindran de nous i que, per tant, tindrà continuïtat.

Més enllà de la fredor de les dades, darrere de cadascun d'aquests números hi ha persones, hi ha situacions verdaderament dramàtiques que vostès, amb la seva feina, intenten pal·liar i fer més suportables. I és per això que a mi simplement m'agradaria acabar la meua intervenció agraint-los de nou la seva tasca, a vostès, com a responsables de Creu Roja; també a tota la gent que treballa i que és voluntària de Creu Roja i que fa més suportables aquestes situacions, i aprofitar, evidentment, l'ocasió per posar-nos, com a diputades del Grup Parlamentari Socialista, a la seva disposició per a tot allò que creguin que els podem ajudar en la seua tasca.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Núria Ventura. Passaria la paraula a la senyora Marisa Xandri, diputada del Partit Popular de Catalunya.

Marisa Xandri Pujol

Gràcies, presidenta. Jo també volia donar la benvinguda, doncs, al president de la Creu Roja a Catalunya, el senyor Marquès, i a la coordinadora provincial de Tarragona, la senyora Sabaté, per estar avui aquí. I, bé, agrair-vos, no?, que hàgiu vingut a explicar-nos, doncs, quina és la situació actual de la vostra entitat i especialment, doncs, heu parlat d'aquest Observatori de Vulnerabilitat, que crec que és una excel·lent eina de treball tant des del punt de vista intern, de la vostra entitat, com des d'un punt de vista extern. I, per tant, crec que és important que aquest informe sigui un informe bianual, és a dir que pugueu presentar-lo cada sis mesos, doncs, perquè és una necessitat, el fet de conèixer en cada moment, doncs, quines són les demandes bàsiques dels col·lectius més febles i a la vegada quins mitjans, amb quins mitjans compta la vostra entitat a l'hora de fer front a aquestes demandes, no?

Des de la vostra entitat, tant a Catalunya com a la resta de l'Estat, som conscients que ateneu centenars de milers de persones, moltes d'elles que es troben en el llinard de la pobresa i que, per tant, doncs, truquen a la porta en busca de..., per tal de trobar el més bàsic per sobreviure, no? Doncs, llavors, dit això, i des d'aquest punt de vista, creiem que el Govern, tant el Govern català, com l'estatal, com a nivell europeu, per aquesta labor social, per aquesta funció social que desenvolupeu, aquestes administracions, els governs, tenen, ja no sols... O sigui, es que tenen l'obligació de donar-vos el suport necessari, tot el suport que faci falta, no?

Bé, vist tot el que vosaltres heu explicat, queda clar que aquí la principal qüestió de fons és el tema de l'atur, no?, el més greu és el tema de l'atur. I en aquest informe que presenteu, doncs, es veu que el 68 per cent de les persones enquestades es troben en situació d'atur, cobrant prestació o sense cobrar-la, però, sens dubte, la prestació que cobren deu ser molt minsa, i que el 14 per cent de persones treballen a temps parcial o complet, però amb uns sous de mitjana, com bé heu dit, de 621 euros, dels quals cinc-cents són per al manteniment de la llar, ja sigui per pagar el lloguer, la hipoteca o, bé, les despeses pròpies d'una casa, no?, la llum, l'aigua. Llavors, clar, jo em pregunto, no?, com es pot sobreviure amb la resta durant tot el mes, és impossible arribar a final de mes, i més quan es tenen els fills a càrrec o persones dependents a càrrec.

Llavors jo diria que, primer, s'ha de posar fil a l'aguilla immediatament a crear llocs de treball. O sigui, tota política social ha de passar per la creació de llocs de treball. O sigui, és una política que des del Partit Popular estem repetint contínuament: s'ha d'incentivar al màxim el que es el tema d'emprenedors i autònoms, s'hi ha d'ajudar, i deixar d'ofegar les petites i mitjanes empreses amb impostos i, bé, intentar fer

el màxim això de rebaixes fiscals i més fluïdesa en el crèdit perquè es puguin crear llocs de treball.

Per una altra banda, esperem que el Govern quan presenti els pressupostos del 2012, que esperem que no tardi gaire a presentar-los, dediqui una partida important a pisos de protecció oficial –crec que la «vivenda» és un tema molt important ja que la «vivenda» digna és un dret bàsic, com ja diu la nostra Constitució– i també al que vosaltres demaneu, que és el manteniment de les beques menjador, i que si es poden incrementar les partides, doncs, millor, no? També pel que heu dit. Doncs, perquè fa falta que els nens estiguin ben... O sigui, se'ls ha de garantir una adequada alimentació.

Bé, com comentava també el senyor Marquès, la importància per als infants del tema de l'oci. Jo crec també..., bé, jo, que sóc mare de quatre fills, no?, crec que un nen, un infant sense oci és que no viu la infantesa. I, per tant, també aquí jo crec que tots els governs –ja ho dic, central, autonòmic i europeu– haurien de dedicar recursos per tal que els nens tinguin diferents vies d'oci per poder-se desenvolupar correctament.

Llavors, si m'ho permet, m'agradaria fer-li dues preguntes. La primera és: la campanya que vostès faran de cara a Nadal cap a on anirà encaminada. Evidentment suposo que, bé, doncs, a buscar el màxim de recursos pel que fa al tema d'aliments i joguines, però a veure si es farà..., si anirà també més adreçada a incidir més en el que és el tema de la roba i les sabates.

I, per una altra banda, el tema de la immigració, no? O sigui, què opinen vostès quan se sent pel carrer o quan hi ha persones –i aquesta és la realitat i ho sabem tots– que parlen dels nouvinguts com a persones que et vénen aquí i treuen els drets que hauria de tenir un català o un espanyol, no?

Res més.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora diputada. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, el senyor Jordi Miralles.

Jordi Miralles i Conte

Bé, gràcies, presidenta. Bé, donar la benvinguda al senyor Marquès i a la senyora Sabaté. Dir-los que, si no ho recordo malament, el darrer cop que van poder estar aquí, en una comissió parlamentària, que jo ho recordi, vostès van venir a presentar unes dades, coincidint amb el seu cent cinquanta aniversari com a associació. Dir-los que tant per les formes com pels continguts feien millor cara, i no ho dic des d'un punt de vista formal. Perquè vostès ens han explicat un drama –un drama–, un drama social i uns drames personals. I aquella gent que no pensam que quan arribi Nadal «pon un pobre en tu mesa» i així ens tranquil·litarem la consciència, sinó que és una qüestió de justícia, quan escoltem aquestes coses, doncs, ens entristim i

patim. Perquè, de les coses que vostès han explicat, jo crec que podem afirmar sense cap mena de dubte... –i algú pot arribar a la conclusió que, clar, són partits polítics diferents, no?, i que estem fent partidisme–, però jo crec que podem afirmar sense cap mena de dubte que d'un any cap a aquí les coses han empitjorat –han empitjorat. I no han empitjorat perquè hi hagi una plaga bíblica que vol seguir empobrint els més pobres i ampliar la vulneració de sectors socials significatius, com diu l'observatori, sinó que hi han decisions que es prenen en la política i en l'economia que tenen conseqüències –que tenen conseqüències.

Jo no els faré preguntes; al final, si puc, els faré un suggeriment, perquè si ens quedem en els efectes, doncs, no ens en sortirem. O anem a les causes o no ens en sortirem. Perquè, clar, les seves mostres que donen –ho han advertit, no?– són parcials, perquè és la gent que han atès, no? Sí, però hi ha un índex superior respecte al que és la mitjana al nostre país, però. Clar, parlen de l'atur, però és que en aquest moment a Catalunya hi han més de 700.000 persones aturades. Parlen de la infància, però és que de la gent jove a Catalunya hi ha el 43 per cent de la gent jove que vol treballar i no pot fer-ho. Índex més alt que a Tunísia, on han fet la revolució ara, índex més alt. I això avui té uns efectes i demà passat, si no es resol, els efectes s'aguditzaran. Per què? Perquè no se'n modifiquen les causes.

Parlen que han canviat alguns perfils, desnonaments. Però és que a Catalunya cada dia –cada dia–, vint-i-una famílies que no poden pagar el lloguer o la hipoteca. I no és perquè siguin uns irresponsables: hi han unes causes, ells en pateixen les conseqüències. O els índexs de pobresa han crescut; el que vostès plantegen, doncs, és una mostra òbviament incrementada per als sectors que han enquestat, però al nostre país supera el 20 per cent. No estem parlant d'unes xifres que tenen a veure amb quatre, que són inadaptats, ganduls, que no volen treballar, no, no, no; és que hi han drames personals respecte a un drama social d'unes polítiques que *erre que erre...* Avui hem escoltat noves mesures, algunes d'anunciades, pels que han guanyat les eleccions tant a Catalunya com a Espanya que ens hem posat a tremolar, perquè aprofundeixen en les causes, no resolen les causes.

Hi ha un cercle del patiment, que és atur, retallada de prestacions, retallada de serveis públics, menysteniment del dret a l'habitatge i increment de la pobresa. Aquest és un cercle del qual o anem a les causes o no ens en sortim, perquè no anar a les causes vol dir no anar a buscar les solucions, i les solucions vol dir apostar per la igualtat d'oportunitats i l'autonomia de les persones. I si això no es fa, s'aguditzaran els efectes. Hem d'anar a la major, cal anar a la major: igualtat d'oportunitats i autonomia de les persones.

Clar, i mentre vostès donen aquestes dades, estem coneixent, veient unes situacions des del punt de vista del poder econòmic, que és els que determina les polítiques, i això ens afecta. Lamentablement, no és la política la que determina l'economia en aquesta Europa del segle XXI. I veiem que miren cap a l'altra banda quan hi han indicadors de frau fiscal, no?, i es preocupen de la PIRMI, les 426 que vostès han plantejat, no?

Doncs que hi ha una evasió fiscal i es mira cap a l'altra banda; que hi han unes rendes i una desigualtat de les rendes del treball i del capital de nassos, dels que treballen i dels que «bé, en aquest país els surt millor als que juguen a la borsa que a la gent que treballa». I això no són tampoc unes realitats naturals que estan escrites en un espai que vol penalitzar la gent. No, no; hi han decisions. I si la legislació això no ho modifica, s'aguditzarà. I la propera vegada que vinguin, doncs, jo els deia en la intervenció, ho lleigeixo textualment: «Quan vostès són més coneguts per coses que passen al món o a casa nostra vol dir que les coses no van bé.» Això li vaig dir, a vostè, fa dos anys. Doncs, vostès seran més coneguts, vostès i altres entitats, perquè les coses no només no van bé, sinó que estan empitjorant.

I, per tant, jo crec que hem d'anar a les causes i jo els voldria demanar, amb molta complicitat, que denunciïn les causes, que això generi major complicitat, major comunitat per resoldre aquestes causes. Perquè vostès, i amb això ja acabo, en el seu informe en un punt parlaven de contracte social –en un altre context, eh?–, de contracte social que té a veure amb la renda de ciutadania, però és que el que està fent saltar pels aires és el contracte social que s'havia aconseguit entre pactes de rendes a meitat del segle passat. I si no hi ha aquest canvi de polítiques per un nou contracte social on entrin les rendes i la distribució de la riquesa, no és possible. Tenim en aquesta societat massa fugues d'aigua, massa, i això vol dir persones.

I, per tant, sóc de l'opinió que tenen molta feina, se'ns ha girat molta feina, se'ls ha girat molta feina. I per poder anar a abordar les alternatives, que no seran a curt termini, no en tinc cap mena de dubte, si no es canvien les polítiques, s'aguditzarà amb els problemes. I abans deia vostè una expressió de «no tenim nosaltres la botiga», no?, ens ve... bé, però és que hi hauran magatzems, perquè vostès tenen a veure amb els ajuntaments, veurem quina situació tindran els ajuntaments. Té a veure amb les polítiques de cara a les administracions, es retallen recursos per a les administracions. I, o canvia aquesta lògica, o lamentablement al seu observatori se li ha girat més feina, perquè la situació al nostre país i a sectors socials molt, molt amplis, doncs, s'ampliarà. I sobretot, perquè han fet una afirmació que és contestable, no només amb les dades, sinó amb els entorns personals, familiars, passejant pel nostre país, i és que han canviat els perfils i han canviat les necessitats. Per tant, vol dir que això és un ventall molt més representatiu d'un increment de les desigualtats, que hi ha molt poqueta gent que viu millor que abans i molta més gent que viu pitjor que abans.

Jo crec que això és..., una organització com la seva, de tant de prestigi, de tanta història i de tanta autoritat cap a la gent que atenen i a la nostra ciutadania, doncs, cal..., al costat dels efectes, crec que és imprescindible incrementar el nivell de consciència de les causes per crear comunitat sobre les coses concretes i junts, i per tant des de la política, trobar les nostres complicitats per aconseguir les solucions.

Moltes gràcies i felicitats per la feina que estan fent.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. En nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el senyor –sí, li ho posaré ara; se li girarà– Pere Bosch. De totes maneres tenen deu minuts, ningú ha esgotat el temps, però ara li giro el «crono».

Pere Bosch Cuenca

Molt bé, moltes gràcies, senyora presidenta, per permetre'm ser el màxim de disciplinat possible en el temps. Voldria donar, en primer lloc, la benvinguda als membres de la Creu Roja i començar per una felicitació per un doble motiu. La primera és per la capacitat d'adaptació que ha tingut la Creu Roja al llarg dels últims anys. En alguna ocasió, quan hi ha hagut compareixences de l'entitat, ho he remarcat: ha estat una entitat que jo crec que un dels grans valors que ha tingut és la seva capacitat per adaptar-se als nous reptes que tenia el país, i en aquests moments està clar que un dels principals reptes, per no dir el principal repte, és precisament la lluita contra la pobresa.

En segon lloc, jo crec que la segona felicitació és per posar al damunt de la taula un autèntic drama nacional, que és el drama que vostès ens han plantejat a través d'aquestes dades, un drama que nosaltres compartim i que compartim en diferents iniciatives que hem presentat en aquesta cambra. Vull recordar que fa només alguns mesos vàrem presentar una proposta de resolució per demanar que s'impulsés, per part del Govern, un pacte nacional per a la inclusió social i la lluita contra la pobresa. Un pacte nacional que va ser aprovat, que va tenir el vistiplau de tots els grups parlamentaris, i que entenem que ha de ser una eina útil. Per què el plantejàvem en el seu moment? Doncs, bàsicament perquè hem ideat entre tots plegats molts mecanismes. O sigui, no podem dir que no s'ha fet res per lluitar contra la pobresa en el passat per part de les administracions. Però entenem que ens cal una eina nova, una eina nova que tingui la virtualitat de buscar el consens entre totes les forces polítiques i agents socials, que tingui la virtualitat de superar períodes electorals i que, sobretot, plantegi un objectiu ambiciós a nivell nacional, que per nosaltres ha de ser eradicar allò que és una xacra en aquests moments en el nostre país.

I una altra de les propostes que hem plantejat també darrerament –en aquest cas no hem tingut tanta sort que hagi estat acceptada, però intentarem anar-hi perseverant– és que, en el marc del grup de treball que s'ha creat per part del Departament de Benestar i Família, hi hagués una avançada dels treballs del Pacte nacional per a la inclusió social i que el compromís del Govern fos incloure les mesures aprovades en aquest grup de treball, que volíem també participar-hi, que volíem que hi hagués una participació activa dels diferents partits polítics, i que aquesta avançada s'inclougués en el proper Projecte de Llei de pressupostos. En definitiva, que tinguéssim unes mesures de xoc pactades entre tots els partits polítics i agents socials que tinguessin un reflex en el Projecte de Llei de pressupostos.

En tot cas, a banda de comentar això, voldria fer algunes consideracions sobre l'informe que vostès ens presenten, que en primer lloc voldria remarcar que el valorem molt positivament, ha estat un informe molt útil. I la primera pregunta que voldríem plantejar és en quina mesura aquest informe es coordina amb altres eines que existeixen en aquests moments a nivell d'observatori de la pobresa. Una de les coses que ens han remarcat és que no disposem d'una eina global que ens permeti visualitzar tant una fotografia fixa de quin és el problema real que tenim a nivell de pobresa a Catalunya com també la seva evolució.

Tenim, sí, l'informe de Caixa Catalunya en el seu moment; tenim l'informe que vostès ens presenten; tenim algun informe que ha presentat Càritas; tenim diferents peces. Fins i tot, tenim aquest observatori que hi ha a través del portal web del departament, que en aquests moments –avui mateix ho mirava, fa pocs moments– està absolutament paralitzat. Però ens falta un mecanisme únic, i la meua primera pregunta seria: en quina mesura en aquest grup de treball o des de la Creu Roja s'ha plantejat, a través, diguem-ne, de la integració d'aquest informe o a través d'altres vies, disposar d'una única eina, allà on poguéssim consultar els diferents informes. Però, en definitiva, allà on disposéssim d'una radiografia fixa per poder saber l'abast real del problema, però sobretot, i allò més important, incidir de forma molt clara de quina forma el podem combatre. Aquesta seria la primera qüestió.

La segona és algunes reflexions sobre dades. Jo, la veritat és que hi han moltes dades que m'han colpit. Abans es comentava per part d'algun altre portaveu el tema de l'oci, a mi em colpeix molt més una frase que apareix en aquest informe. Diu el següent: «Tinc cinc fills» –es tracta d'una usuària de Creu Roja–, «només una filla es pot quedar al menjador escolar perquè té beca, els altres quatre porten l'entrepà de casa.» Això està passant a casa nostra. A mi que l'infant pugui anar a jugar, doncs, home, em preocupa, però em preocupa molt més aquesta frase. I, per tant, una de les primeres coses que voldria saber és de quina forma aconseguim..., l'informe té dades, però a mi em sembla que hi ha una cosa molt important, que també en el seu moment ho vàrem debatre en aquesta comissió o en la Diputació Permanent al voltant de la renda mínima i dels canvis que havia introduït el Govern, i no vull reproduir el debat perquè no és el moment. Vàrem comentar un tema important, i era la capacitat o la necessitat de visualitzar –a través d'exemples concrets, preservant, lògicament, la intimitat– el drama real de la pobresa. Perquè moltes vegades podem tenir la percepció que parlem de xifres, d'estadístiques, però hi han drames, com aquesta senyora de quaranta-dos anys o un autònom que l'altre dia em trobava a Sabadell, que era un senyor que fa quatre dies, fa dos mesos, la seva vida era absolutament normal, avui s'ha quedat sense empresa, era un perceptor de la renda mínima d'inserció, en aquests moments no la rep, i és una persona que està suportat per la resta de la seva família, però sense cap tipus de recolzament. I, per tant, una de les primeres propostes o, diguem-ne, qüestions que voldria plantejar és en quina mesura podríem integrar a dintre d'aquest observatori no només aques-

tes frases, sinó exemples concrets per permetre que el conjunt de la població veïés que les persones que avui formen part d'aquest col·lectiu de pobresa són persones absolutament normals, veïns que tenim a dues cases del carrer o que tenim a la mateixa ciutat i que fa quatre dies els vàiem al supermercat i avui dia els estem veient a la sortida del supermercat anant al darrere, doncs, de productes que es llencen.

La segona qüestió és en quina mesura podem aconseguir... Sé que hi ha alguna dada, he vist que hi havia alguna dada, per saber exactament, en la mesura que aquest informe incideix sobretot en el que són usuaris de la Creu Roja, en quina mesura podem incidir a treure un perfil global. En definitiva, per a explicar-ho de forma molt clara, de quina forma aquell usuari o usuària de la Creu Roja percep també o bé ajut d'algunes administracions, o bé ajut d'altres entitats. En definitiva, veure de quina forma, doncs, se'n surten els ciutadans que pateixen aquest drama de la pobresa; que sé que està explicat, però voldria saber si hi ha la vocació d'acabar-ho d'aprofundir en el futur.

Una altra cosa que també m'interessaria és en quina mesura no només tindrem informes per anar-ho situant al damunt de la taula, sinó també per tenir-ne una evolució, o sigui, per conèixer en quina mesura evoluciona el problema, doncs, a nivell del nostre país.

També una qüestió que em sembla important, el tema de la cronificació. En algun moment es plantejava i apareixia la dada que el 60 per cent reben ajuda..., havien rebut per primera vegada ajuda el 2010. Voldríem saber també si hi ha alguna dada –jo no l'he sabut veure aquí– o si hi ha la vocació que aparegui en el futur per conèixer en quina mesura hi ha un col·lectiu de gent que està cronificat en la pobresa.

Hi ha un altre element també important. Es parla també..., abans em referia al tema de, diguem-ne, de complementarietat d'altres ajudes d'altres entitats, però volia saber també quin paper hi juguen els suports familiars. En algun lloc es parla d'alguna..., apareix algun perfil familiar, però voldria saber, doncs, quins casos hi han de famílies, per exemple, monoparentals, dones que viuen soles amb la seva mainada; en quins casos aquestes persones viuen amb la seva família i, per tant, tenen el suport del teixit familiar. En definitiva, són dades que, al meu entendre, podrien ajudar-nos a disposar, diguem-ne, de més fonts.

Però allò que m'interessa, més que l'observatori, són les mesures. I el que sí que voldria conèixer és en quina mesura aquest estudi ha acabat influint i ha acabat modificant alguna de les iniciatives que està impulsant en aquests moments la Creu Roja. Algunes ja les hem aplaudit des d'aquí, el tema dels kits dels aliments. Vostè es referia..., el senyor Marquès es referia en el seu moment a la tranquil·litat que suposava l'informe de la Unió Europea sobre el tema dels aliments. A nosaltres, a banda de la tranquil·litat momentània, ens ha generat una certa intranquil·litat, i precisament volíem presentar una proposta de resolució al Parlament per demanar que el Govern de la Generalitat, en la mesura que sabem o que hi ha possibilitats que el 2014 no hi hagi aquest coixí, dintre del marc d'aquest

grup de treball reuneixi totes les entitats, reuneixi, si convé, les empreses, la indústria agroalimentària d'aquest país, que és prou potent, i estableixi un marc de treball perquè no ens trobem el 2014 amb un escenari que seria francament dramàtic i que pot ser perfectament possible que ens el trobem. En tot cas, voldríem saber això, en quina mesura, doncs, això s'hi inclourà.

Per últim, voldríem plantejar també un tema que no apareix estrictament en aquest informe, però que també ens interessa. Abans citava, doncs, el Pacte nacional per a la inclusió social i l'eradicació de la pobresa. Hi ha un altre pacte nacional en aquests moments al damunt de la taula, que és el Pacte nacional per a la infància; voldríem saber si l'entitat Creu Roja hi ha participat, si hi ha estat convocada i en quina mesura estan els treballs en aquests moments.

Res més. La nostra vocació és que aquest instrument sigui el màxim d'útil possible, que puguem disposar d'una eina més i, si pot ser, coordinada amb altres eines que hi han per tenir una radiografia precisa. Però sobretot allò que ens interessa és encertar les mesures i el que ens interessa sobretot és que, en el marc d'aquest grup de treball o en el de qualsevol altre instrument que puguem tenir, puguem encertar tots plegats mesures que, al nostre entendre, en la mesura que es tracta d'un drama nacional, han de tenir el màxim suport dels grups parlamentaris. Nosaltres no jugarem amb aquest tema, igual que no jugarem mai amb el tema de la immigració. En tema de pobresa i en tema d'immigració donarem suport al Govern sempre que, lògicament, hi hagi una posició decidida per afrontar allò que és un repte nacional de país.

Moltes gràcies.

La presidenta

Senyor diputat, ha administrat de manera exacta el seu temps, eh? Per tant... (*Veus de fons.*) Com? (*Pausa.*) I l'ha esgotat, l'ha esgotat en la seva totalitat. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Ciutadans, el senyor Jordi Cañas.

Jordi Cañas Pérez

Sí, en primer lugar, sumarme a los agradecimientos por la presencia de los miembros de la Cruz Roja, encabezados por su presidente, en esta comisión. Agradecerles, como digo, su presencia y su trabajo.

Nunca está de más agradecer el trabajo de una organización que se ha caracterizado por su voluntad de servicio absoluto y permanente en su larga trayectoria histórica, ¿no? Y una organización que ha sabido siempre estar a la altura de las circunstancias, y vivimos circunstancias muy adversas. Yo creo que calificar la coyuntura que vivimos como una auténtica catástrofe humanitaria no parece una exageración, porque vivimos una auténtica catástrofe humanitaria en nuestra sociedad.

Esto seguramente lo hubiéramos dicho hace cinco años y hubiera sonado como algo imposible, ¿no?

Como imposible puede parecer comprobar que hay ciudadanos en nuestra comunidad, niños, que no tienen acceso a una comida de carne o pescado diaria. Es que nos lleva a situaciones que..., yo estoy cansado, y se lo digo con cierta sinceridad, la que creo que compartimos todos los que estamos aquí, con independencia de nuestro ángulo ideológico o político. Vivimos una situación que yo creo que nos supera absolutamente.

Estamos, en conjunto, superados por la situación y cada vez que uno percibe la dureza de la misma, y no necesita de observatorios... Ahora les agradeceré el observatorio, ¿eh?, pero quiero introducir que es que ya no hacen falta observatorios, es que ya lo sabemos, es que lo estamos percibiendo, es que es evidente, es que el perímetro de la pobreza y el perímetro de la exclusión han aumentado de una forma tan brutal que ya han dejado de ser invisibles. Sabemos que hay situaciones de invisibilidad especialmente crueles con los niños, con los ancianos, pero ahora realmente ya uno no puede ignorar la dimensión de la tragedia. Observatorios como el suyo, como los de otras organizaciones ayudan, ayudan a poner negro sobre blanco, a intentar monitorizar la situación, a intentar adaptar las medidas que adopten los diferentes gobiernos y las asociaciones o entidades dedicadas a intentar paliar esta situación. Ayudan, son excelentes instrumentos necesarios que requieren, como bien decía aquí el compañero de Esquerra Republicana, de coordinación para que realmente nos permitan monitorizar permanentemente —semestral, trimestral, anualmente— la evolución de los acontecimientos sociales que estamos viviendo para intentar, como yo digo, adaptar las políticas adoptadas por los gobiernos de una forma paliativa, y sobretodo para prevenir en el futuro, ¿no?, y para saber dimensionar las políticas públicas en función de la realidad social que vive nuestra comunidad.

Y yo, como reflexión, entiendo que, por un lado, las entidades de la sociedad civil, aquellas que están pegadas al problema de una forma directa, están respondiendo siempre desde la modestia de sus recursos o de la limitación absoluta de los mismos de una forma más que efectiva, yo diría que insustituible. Es decir, yo estoy convencido y pienso que si no fuera por la labor de, entre otras, su entidad estaríamos en un escenario dramático, mucho más de lo que es, pero que creo que el conjunto de administraciones... No quiero aprovechar para hacer política partidista hoy, aunque desde luego hoy, como nunca, está a huevo la cosa para hacerlo, ¿eh? Pero, bueno, vamos a dejarlo, porque no entraremos en el debate político.

Yo creo que las administraciones no están yendo en la dirección correcta, la dirección correcta de dar respuestas dimensionadas a la situación. Porque en un momento donde son más necesarios que nunca recursos públicos para intentar paliar o limitar los efectos de la situación, es cuando justamente disponemos de menos recursos, que es contra cíclico. Es decir, es justamente ahora cuando más recursos harían falta para poder dar respuesta a las situaciones, porque ustedes en su informe nos presentan casos personales, porque

los casos personales son aquellos que ponen en valor las cifras de las estadísticas.

Claro, cuando uno se entera de que una madre que vive sola con su hijo con parálisis cerebral es desahuciada de su casa, o que personas de setenta y cinco, setenta y ocho años pierden su vivienda porque avalaron el crédito de su hijo, que familias de clase media perfectamente estables están rebuscando en los contenedores de basura de los supermercados para poder llevar comida a casa, que meten en bolsas para que no se note..., cuando todo eso es real y es un caso detrás de otro, las estadísticas nos sirven para, repito, ponerlo negro sobre blanco, pero no es suficiente.

Y la pregunta es qué vamos a hacer nosotros. Ustedes ya lo hacen, y ustedes hacen lo que pueden, que es mucho; es más, les repito, es imprescindible. La pregunta es qué hacemos nosotros, cuál es nuestra responsabilidad como responsables políticos y públicos, y qué estamos haciendo, y si lo estamos haciendo bien. No se lo pregunto a usted, porque seguramente..., primero, porque sería una falta de cortesía a unos invitados a esta comisión en una coyuntura donde el Gobierno también forma parte de esta comisión, y no les voy a pedir a ustedes que nos hagan un análisis exhaustivo de lo que ustedes piensan que se debería hacer.

Pero simplemente lo pongo a ejemplo, a punto de reflexión, porque con información, con observatorios, con estadísticas y con información no tenemos suficiente si en paralelo no somos capaces de adaptar y de dimensionar las decisiones políticas. Es decir, los recursos públicos a las necesidades crecientes de una creciente pauperización de nuestra sociedad, de un incremento no paulatino, sino exponencial, de la pobreza infantil, de la pobreza de las personas mayores, de los recientes..., los *nouvinguts* o de las familias inmigrantes que no tienen el colchón social o familiar que sea capaz de mitigar el impacto de la..., sobre todo el desempleo, obviamente, es lo mismo. Y seguimos repitiendo palabras..., que yo siempre digo que las palabras sin recursos, las palabras sin dotación presupuestaria se quedan en eso, en meras declaraciones de intenciones, que siempre son positivas, ¿eh?, pero a título casi de inventario. Y ahora no estamos en el momento de hacer inventario de buenos propósitos, sino de dotarlos de contenidos, de contenidos presupuestarios.

Y no puede ser que mientras nos estemos lamentando aquí, gracias a su información y a sus estadísticas, de que numerosas familias dejan de llevar a sus hijos a los comedores escolares, en el presupuesto dotemos de menos recursos a las becas comedor. ¡Pero si es que es la verdad! Y no lo digo yo, lo dicen todos aquellos profesionales del sector que están trabajando directamente sobre el problema, ¿no?

Entonces, yo –para finalizar, no quiero extenderme más– quiero agradecerles su trabajo como ciudadano y como representante político de Ciudadans, de nuestra formación. *Encoratjar-los* a que lo continúen haciéndolo, creo que es importante, como decíamos, disponer de cuantos más elementos de sensores de alerta mejor para..., sobre todo para que las políticas

queden evidenciadas en función de la realidad. A lo mejor solo sirven para eso, pero ya es mucho, para que se vea que el *gap*, la diferencia entre las necesidades y los presupuestos de los cuales se dotan cada vez es mayor, y que mientras..., en vez de converger entre las necesidades y las inversiones, nos vamos alejando. Y como estamos dejando cada vez más al albur de la beneficencia o de la suerte a numerosos estratos de nuestra sociedad, estamos poniendo en peligro algo fundamental, que es la cohesión social.

Yo, en este Parlamento, en esta comisión y en otras tantas, he escuchado permanentemente la palabra «cohesión social», generalmente vinculada a cosas que poco tienen que ver con la cuestión. Pero justamente en aquellas que sí que tienen que ver, y nada como el mantener una sociedad equilibrada y justa donde los gobiernos y sus representantes políticos cumplan la máxima que es dotar de bienestar a sus conciudadanos, un buen gobierno, es trabajar por el bienestar del conjunto de la sociedad, y eso requiere de directrices, y requiere de decisiones, y requiere de recursos y de asignación de los mismos.

Eso es una decisión nuestra. La suya es hacer su trabajo, nadie les tiene que decir que lo hagan porque lo hacen y lo hacen muy bien. Ustedes tienen aquí..., al lado de su símbolo tienen: «Cada cop més a prop de les persones». Desgraciadamente cada vez más *persones a prop* de la Creu Roja, y menos mal que están ustedes ahí. Agradecerles una vez más su trabajo, y espero que la próxima vez que nos veamos en esta comisión las coyunturas y las circunstancias hayan cambiado.

Gracias.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. Per tancar ja aquest torn de paraules dels diputats i diputades, té la paraula la senyora Anna Figueras, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió.

Anna Figueras i Ibàñez

Moltes gràcies, presidenta. I com no podria ser d'una altra manera i després, doncs, de les intervencions de tots els qui m'han precedit, nosaltres també voldríem agrair, des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, la seva presència avui, la seva compareixença, però sobretot el que voldríem agrair-los és tota la tasca que fan. Sé que s'ha dit abans, però no volíem deixar-ho de dir.

Vostès, com d'altres organitzacions de la societat civil, porten a terme tasques que complementen, que amplien, que moltes vegades arriben allà, i s'ha dit abans, on no pot arribar l'Administració. És veritat que ho fan i que som conscients que els serveis que vostès ofereixen i que donen, doncs, normalment també són recolzats, indirectament o directament, per les diferents administracions, no? I a mi em sembla que la tasca que vostès fan, no?, o que..., En tot cas, voldria remarcar aquesta tasca que vostès fan des de fa molts anys tant al país com a fora, eh? –abans també ens ho deien,

no?, em sembla que hi havia una frase que era ajut humanitari intern sense oblidar, diguem-ne, l'extern, per dir-ho d'alguna manera-, però, en tot cas, creiem que això és un dels bons exemples d'aquesta col·laboració públicoprivada, eh? Un dels avantatges que té aquest país segurament és que hi ha diferents entitats com la seva, doncs, això, que arriben, complementadament o no, però, allà on hi han administracions que no poden arribar, segurament no per manca de voluntat, eh? Però en tot cas s'agraeix moltíssim, no?

Abans es deia que vostès havien comparegut feia no sé quant. Jo..., la veritat és que potser he tingut el goig, però jo diria que aquesta és la seva quarta compareixença en no massa temps entre la Comissió de Cooperació, les comissions sobre la renda mínima d'inserció i d'altres, no? I, per tant, doncs, són vells coneguts, no? El que sí que avui jo penso que hem de posar en valor és aquesta, en tot cas, presentació o aquesta iniciativa, doncs, d'aquest observatori, i aquí vindria la meua primera pregunta. Nosaltres voldríem saber si aquest observatori i aquest estudi que avui vostès ens presenten és pioner, és pioner a l'Estat o no? Abans els hi han preguntat si vostès treballaven en col·laboració amb altres entitats, nosaltres sabem que sí, perquè així ho hem pogut copsar, però sí que voldríem saber, doncs, si és això, si són pioners en aquest àmbit, no?

I un cop més, doncs, això, tornar-los a donar les gràcies, perquè amb aquest informe, eh? -el que ens han explicat i el poc que jo he pogut veure abans-, és un informe que evidentment és un informe de detecció. Un cop més vostès fan una feina evidentment per buscar solucions a les necessitats immediates, més immediates, i, per tant, han de ser solucions, doncs, força immediates, no? Malgrat que vostès diguin en el seu informe -m'he llegit, doncs, les conclusions i també la presentació- que no és més que un punt de partida, segur que vostès amb aquest informe han aportat... Vaja, n'estic segura; abans se'ls preguntava, eh?, però jo voldria creure que és així. I que aquest informe també pot ser l'embrió d'altres projectes com -abans hi han fet referència, no?-, part del Pacte nacional per a la eradicació de la pobresa. I vostès, atès que formen part d'aquest grup de treball que el Departament de Benestar Social i Família va plantejar i que ha treballat, doncs, vaja, més que segurs ens agradaria que vostès aquestes aportacions les hagin fet o, com a mínim, que hagi sigut això, eh?, un embrió que s'hagi tingut en compte en tot aquest informe que avui ens presenten, no?

I en aquest sentit també, abans ho ha expressat el senyor Bosch, penso que ara hi començaran a haver també altres oportunitats de sumar esforços i treballar plegats, no? Recordo que ho reclamava el senyor Morist en l'última compareixença, precisament la compareixença sobre la renda mínima d'inserció, no? Ell va fer, doncs..., va insistir d'una manera molt palesa que les solucions no només passaven per uns en aquests moments, sinó que les solucions segurament passaven per la unió d'esforços, no?, per treballar plegats. A això, m'hi referiré segurament després. Però, en tot cas, doncs, ara apareix o se'ns posa sobre la taula una

altra oportunitat com és el debat, no?, d'aquest pacte per a la infància que properament..., em sembla que és el dia 28, es presenta el document de bases i que amb un any aquest pacte ha d'estar més que debatut i més que treballat. I que, en tot cas és un pacte, com bé ha explicat el senyor Bosch, que neix d'on neix, precisament segurament d'aquesta casa, però que, a més a més, és un pacte que el que vol és que s'integri quanta més força millor, és a dir, administracions, organitzacions, grups parlamentaris... Perquè no és una cosa menor i és una cosa, és una situació que preocupa aquest Govern, el grup que li dóna suport i, com hem pogut veure, tots els altres grups parlamentaris, com evidentment tota la societat civil, no?

I en aquest sentit, doncs, també voldria remarcar que en aquesta cambra, tal com vostè ha fet saber, també varem fer una iniciativa parlamentària a iniciativa de tots els grups parlamentaris precisament perquè es reconduís, com a mínim, tot el tema dels fons europeus d'excedents d'aliments que, com a mínim, avui ens han donat no sé si una gran notícia o una parcial bona notícia, però, com a mínim, farà que la Creu Roja i altres entitats puguin tirar o es puguin nodrir d'aquests aliments que tanta falta hi fan. Però també voldria, en tot cas, doncs, remarcar que aquesta cambra també té la intenció..., crec que per part de tots els grups parlamentaris -de fet, això ja ha començat-, embrionàriament s'està gestant, per dir-ho d'alguna manera, que en aquesta cambra hi hagi una comissió d'infància, perquè evidentment també abracci, no?, tracti els aspectes integrals, diguem-ne, i transversals de la infància, que evidentment hi ha una part de la infància sotmesa també a aquest drama de la pobresa, no?, i que, per tant, com a tal també s'hi tractarà.

Conscients de les circumstàncies de les famílies més vulnerables, sí que voldríem dir que el Govern de la Generalitat, quan es va plantejar una decisió que segurament, doncs, no era de gust, però que en la situació econòmica i financera de la Generalitat havia de prendre valentament i responsablement algunes decisions no compartides per alguns, però, en tot cas, doncs, que el Govern va creure que s'havien de prendre, i que va ser aparcar la universalitat dels ajuts dels infants a càrrec, sí que és veritat que aquí es va tindre la cura, evidentment, com no podria ser d'una altra manera, que aquelles famílies més vulnerables poguessin gaudir d'un ajut d'aquestes característiques com així passa.

El Govern és conscient de les necessitats d'aquestes famílies més vulnerables i així ens sembla, doncs, que també, segurament no del tot i no prou, però d'aquesta manera ens sembla que ho ha deixat palès el Departament de Benestar Social, ampliant amb 1 milió d'euros el pressupost precisament per arribar a convenis amb entitats i amb organitzacions com la seva i com moltes d'altres que treballen aquest sector. Doncs, això, evidentment per paliar aquestes necessitats bàsiques a les quals vostès..., per a res més, simplement per a això, eh?, per seguir palliant les necessitats bàsiques d'aquestes famílies, que moltes vegades gràcies a la seva tasca veuen mig palliades segurament, potser no del tot, les seves necessitats bàsiques, no?

Jo sí que voldria destacar..., perquè la veritat és que em sap greu, jo ara els parlaria de les temptacions parlamentàries, i em sap greu fer-ho, però voldria destacar el to, crec que adequat, de quasi tots els grups parlamentaris. S'han fet diverses preguntes aquí, i segurament jo ara caic en una d'aquestes temptacions parlamentàries, eh?, de quan compareix alguna organització, doncs, explicar el que realment estan fent. I només m'agradaria dir que lamento que utilitzar la pobresa i els més vulnerables per bastir discursos o posicionaments parlamentaris, segur, seguríssim, que no ajuda aquestes persones a millorar les seves condicions de vida –seguríssim.

Nosaltres som conscients de quina és la situació social d'aquest país i també som conscients que els recursos públics no apareixen per generació espontània. Abans es deia: «Què podem fer?» Mirin, doncs segurament podem treballar plegats. M'ha agradat força el que ha dit el senyor Bosch: en determinats àmbits, sempre que, evidentment, doncs, estiguin d'acord amb allò que el Govern fa, no ho faran servir segons com. I la veritat és que el senyor Cañas preguntava: «Què podem fer?» Bé, doncs, segurament –acabo, presidenta, ho faré..., acabaré ràpidament–, miri, en temes d'exclusió i de pobresa, podríem treballar plegats en contra precisament d'aquesta exclusió, no?, arribant a acords per millorar la situació. I en aquest sentit sí que els puc avançar, doncs, que la voluntat del Govern, segurament i dintre de les seves possibilitats, és també millorar els recursos per afrontar i per fer front a aquest col·lectiu que comença a nodrir-se, malauradament tant, de famílies, això, en situació de vulnerabilitat, no?

En aquest sentit sí que els dic, doncs, que tenen el Govern segur al seu costat per continuar treballant plegats, així com el tenen els grups parlamentaris, tots els grups parlamentaris d'aquesta cambra.

Jo, només fer-los algunes preguntes...

La presidenta

Senyora diputada, li agrairia que ja fes el tancament de la seva intervenció.

Anna Figueras i Ibàñez

Només saber exactament amb quina quantitat de voluntariat, perquè vaig poder anar a veure el magatzem que tenen a Igualada i em consta que un gran per cent de la tasca que fan vostès la fan via voluntariat. I després..., sí que ha parlat vostè de cronificació, que no són situacions puntuals, el reclam d'ajut, sinó que, a més a més, és d'una manera sostinguda. Vostès poden arribar a... És a dir, tenen alguns mecanismes per evitar realment aquesta cronificació? Ja sé que les solucions no les poden posar vostès i que això requereix evidentment, doncs, generació, diguem-ne, de llocs de treball, segurament o principalment. Però vostès tenen algun programa realment per poder acabar amb aquesta cronificació?

Gràcies.

La presidenta

Gràcies. Dono la paraula al senyor Marquès o a la senyora Anna, com vostès vulguin, tots dos, per donar resposta, doncs, a les diverses preguntes que s'han plantejat, o reflexions o qüestions que vostès entenguin que són per donar-hi resposta.

Josep Marquès i Baró

Gràcies, presidenta. I gràcies a tots els grups pel seu posicionament. Jo els diré un tema important: la Creu Roja no és una organització que neix espontàniament, la Creu Roja neix perquè una sèrie de persones i perquè els estats volen que així sorgeixi i firmen els convenis de Ginebra, i després la Creu Roja, dintre de la seva independència dels estats i dels governs i dels... O sigui, jo no he rebut mai una trucada del senyor Montilla o ara del senyor Mas dient-me «has de fer això o has de fer allò altre», a part tampoc ho permetria, eh?, també ho he de dir. O sigui, dintre de la independència. Però també la Creu Roja, dintre d'això, és auxiliar dels poders públics, o sigui, és la definició com a tal. I estem davant, com deia el senyor Miralles o com deia el senyor..., ostres, davant d'un drama importantíssim, jo diria, després de la... –nosaltres no ho vam viure, la nostra generació, però pel que expliquen els nostres pares–, després de la Guerra Civil espanyola. Un drama importantíssim.

Jo només els ho demano a vostès. Vostès són representants de..., crec que de cent..., 135 diputats del Parlament de Catalunya, cadascú amb els seus grups. Només els demano una cosa, tant als del Govern com als de l'oposició, perquè ara toca a uns i després als altres, els demano una cosa: evidentment per arreglar les polítiques econòmiques dels pressupostos, per arreglar la llei, vostès faran el que calgui per arreglar els dèficits i per arreglar... És la seva responsabilitat política, de la cambra que representa el poble de Catalunya en aquest cas, perquè parlem de Catalunya. En el cas del Parlament espanyol estaríem en el cas de la resta d'Espanya. I els dic des de la Creu Roja, com a organització auxiliar dels poders públics, que per favor dintre de la situació dels pressupostos d'ajustos, si és que els han de fer, que primin de mirar de no ajustar, sinó d'augmentar els temes socials i els temes d'infància, perquè si no perdrem una generació.

A veure, és que podem estar d'acord que potser es facin menys..., jo ara estic inventant aquí coses que potser no tenen res a veure, que és potser que alentim la inversió pública de carreteres, ja ho farem potser d'aquí a dos, tres anys. O podem fer, no ho sé, menys coses, moltes menys coses, però ara, parlo només estrictament de temes socials i del que parlem avui, no vull parlar de res més. Però sobretot els demano, tant als que governen com als que estan també representant, i a vegades es poden recolzar o no, depèn de les negociacions, doncs, que tinguin vostès..., que sobretot –sobretot– si no tenim en compte aquests drames unitaris..., que són unitaris perquè aquí hem parlat d'estadístiques, però el drama és personal, eh?, la persona es troba sola, es troba desamparada. I sí, està bé donar 1 milió d'euros, està bé donar..., però hem de

fer una política social pensant en la situació dramàtica que tenim. Jo ho demano en nom de la institució Creu Roja, auxiliar dels poders públics, que tinguin en compte que estem davant d'una situació molt complicada.

Avui no hem vingut a parlar d'un festival, o de Creu Roja, 150 anys, o que maca o quin emblema que té; no, no. Nosaltres vam dir... i amb fons propis vam voler fer aquest observatori per presentar-los, entre altres persones, a vostès, que són els màxims representats del nostre país, que la situació actual de les persones vulnerables, que és el col·lectiu que hem enquestat, és la que és. Afortunadament, el nostre país té molt teixit social, té moltes organitzacions; petites, grans, mitjanes, de tot arreu; des de les religioses, les laïques, les sindicals, les que vostès vulguin; entre elles la Creu Roja, altres..., les que vulguin. Vostès, alguns, tenen anys, com jo, i saben que abans, quan se n'anava la llum, eren un ploms de baquelita, no? No sé si recordeu quan..., i que hi havies d'anar i posar un fil allà un altra vegada, i que clac, no? Si traguéssim la baquelita dels ploms de voluntariat de Catalunya, seria una catàstrofe, els ho dic sincerament, perquè el treball que fan les entitats del tercer sector, qualsevol, eh?, als barris, als barris de Barcelona, de Girona, d'aquí igual, és impressionant. El que deia la diputada del Grup de Convergència i Unió: «Les entitats ajuden.» Però ajuden d'una forma molt important perquè és que no sabeu els drames que hi han per aquí i per allà.

Jo només vull, en nom de la institució, que sobretot, quan debateu els pressupostos del 2012 que estan per presentar en el Parlament, tant el grup que està al Govern com els que esteu a l'oposició en feu bandera, d'això, que en feu la bandera que no podem abaixar els pressupostos socials. I no estic vulnerant el principi de neutralitat de la Creu Roja, eh?, no l'estic vulnerant en absolut, sinó senzillament perquè és que si no una generació pot anar mancada per sempre més. *(Se sent un telèfon mòbil.)* Perdó, eh?

I, bé, abans de passar a la meva companya, també he de dir que la... *(Se sent un telèfon mòbil.)* Sempre et truquen quan és el... *(Pausa.)* És que s'acobla. Bé, després volia dir també el tema que el aquest, aquest... *(Se sent un telèfon mòbil.)* Ja està, no? *(Pausa.)* Sí. Sempre passa en els moments... I això que està en silenci, però després resulta que vibra i aquestes coses. Disculpeu, eh?

Després, el que us volia dir, i ja per acabar i, per tant, ella us contestarà els temes més..., ja d'una forma breu, més tècnics, és que la Creu Roja està al costat d'altres institucions. Juntament amb la Fundació Banc d'Aliments hem pogut, i amb altres, doncs, incidir en el Govern de l'oposició. Ens consta que el conseller, doncs, amb la ministra..., i, bé, s'ha fet molta pressió als grups parlamentaris a Europa, de totes les formacions polítiques, i finalment hem aconseguit al pròrroga d'aquests dos anys. Vull dir que això també és fruit del treball de molts de vosaltres que hi heu pogut incidir.

Però, ja us dic, avui no hem vingut aquí a fer un festival, eh? Vull dir, tenim un problema nacional, parlem d'aquí, que la responsabilitat és de tots. Nosaltres es-

tarem al costat de vosaltres, però, per favor, feu polítiques socials expansives, no al revés. Els ponts ja els farem d'aquí a tres anys o d'aquí a quatre o d'aquí a cinc, potser deixem de fer l'AVE una mica. Vull dir, però, però..., però és que és molt important el problema, dramàtic.

L'Anna, la coordinadora de les terres de Tarragona, us farà les preguntes més tècniques.

Anna Sabaté Sales

Bé, m'imagino que tenim poc temps, aleshores, no sé si els sembla bé que faci així una mica de respostes en funció del que els diferents diputats i diputades han anat preguntant.

En primer lloc, l'observatori. Nosaltres..., aquest que plantejàvem era un estudi pilot: volíem saber quin canvi hi havia hagut en els nostres usuaris i sobretot volíem tenir una eina estratègica per marcar a partir d'aquí reformulacions dels nostres projectes. Això, una mica, la repercussió que ha tingut fora d'aquí també a nosaltres ens ha sobtat i pensem que som una institució que tenim una cosa que no té molta gent, malauradament, però que és un cens de vulnerables. El té molt poca gent, un cens de vulnerables amb el qual poder treballar per saber què passa i què hem de fer.

Si ho fan altres entitats o hi han altres estudis? Sí, hi han estudis impecables, en podem citar. Estudis propis de Creu Roja Espanyola, l'estudi Foessa, de Càritas... L'únic, que el nostre no pretenia ser un estudi així, i sobretot jo penso que el que aporta és la frescor, les dades són absolutament actuals. El mes d'abril vam fer les enquestes, el mes de maig donàvem dades, i el mes de desembre donarem dades sobre aquest col·lectiu del que ens han contestat ara. És a dir, hem plantejat una primera part del segon informe en tipus panel, i la gent, aquest col·lectiu que ens havia dit com estava el mes de maig, com ha evolucionat fins als mesos d'octubre, novembre, que vam tancar les enquestes.

Que ens obliguen, els resultats, a replantejar la nostra acció humanitària? És obvi, estem implementant projectes que fins ara no havíem tingut la certesa que eren necessaris. Hem recuperat en tot el territori una campanya, la campanya de joguines, que Creu Roja havia deixat de fer en els últims anys o havia fet en molts pocs llocs, perquè pensàvem que era una part superada. Treballàvem més per campanyes de foment de la figura no bèl·lica i no sexista, campanyes de sensibilització; ara estem tornant a la recollida de joguines, perquè hi ha una necessitat real, per exemple.

I fem més que això. Jo crec que com a Creu Roja el que sempre ens ha caracteritzat, a part de l'atenció més immediata, és un tema que potser no és tan conegut, perquè no és tan notori i no hi han tantes dades, que és l'apoderament de les persones. És a dir, en els nostres projectes d'atenció als col·lectius més vulnerables derivarem aquests col·lectius a projectes propis de la institució com són els d'ocupació, bona part d'ells amb fons propis, perquè justament en el segon informe, que esperem tenir ja publicat el mes de desembre,

es mostrarà que una inversió ferma amb recursos per a la capacitat de les persones, perquè puguin conciliar la seva vida laboral i familiar, realment fa sortir d'aquest cercle on hi ha una sèrie de gent que abans no hi era i que tenen un condicionant de vulnerabilitat molt recent, que és la pèrdua de la feina. Treballem amb perfils molt més –la paraula no ens agrada, però ho diríem així– cronificats, amb una vulnerabilitat sostinguda, però perquè la seva vulnerabilitat és multifactorial. En aquest cas la sortida és més complexa, ho treballem igualment, però en aquests col·lectius pensem que la resposta està més a l'abast. I, per tant, val la pena invertir-hi, tots i totes, des de les nostres responsabilitats, a treballar en aquesta línia.

La presidenta

Moltes gràcies. No crec que ningú vulgui fer ús d'un altre torn de paraula. Doncs, agrairia un cop més la vostra assistència a la Comissió de Benestar, Família i Immigració, i, si m'ho permeten, la resta de grups, de diputats i de diputades, potser estaria bé, ja que hem donat una primera..., hem fet una primera lectura d'aquestes dades de l'observatori, doncs, acabar de... Poder tindre l'oportunitat de conèixer el panel tancat, un cop s'ha acabat la fase de les enquestes. Per tant, crec que és una sol·licitud que els diferents diputats i diputades, els diferents grups parlamentaris, ens hi avindrem tots plegats, en fer aquesta sol·licitud de compareixença conjunta per anar veient quina ha estat aquesta evolució que malauradament, que molts de vostès ho deien, doncs, coneixem, la coneixem, però ara la tenim també amb dades molt concretes.

Agrair de nou la seva presència, i convençuda, doncs, que per a tots nosaltres la prioritat és en aquest moment poder fer front conjuntament a aquesta xacra que ens afecta moltes famílies. Jo abans he parlat de números freds i crec que hem acabat aquesta compareixença, doncs, parlant de les cares que tenen aquests números, que, de fet, és l'objectiu que ens interessava a tots. Molt agràida.

Se suspèn la sessió i entraria, doncs, la segona compareixença. Cinc minuts i donaríem inici a la propera compareixença.

La sessió se suspèn a dos quarts de sis de la tarda i cinc minuts i es reprèn a tres quarts de sis i tres minuts.

La presidenta

Reprenem la Comissió de Benestar i Família.

Compareixença

d'una representació de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya per a informar sobre la tasca que duu a terme (tram. 357-00043/09)

Permetin-me que doni la benvinguda i agraeixi, doncs, que la Federació d'Associacions de la Gent Gran de Catalunya pugui comparèixer davant de la Comissió

de Benestar, Família i Immigració perquè se'ns informi de tota la tasca que s'està duent a terme. Hem de dir que aquesta ha estat una compareixença sol·licitada per tots els grups parlamentaris que formen part d'aquesta comissió i que, doncs, el senyor Màrius ja, només represa aquesta legislatura, ens va demanar de poder comparèixer. I els temps, doncs, a vegades són més complicats de gestionar, va demanar poder-ho fer molt aviat, però entenem que avui també és un dia oportú perquè les persones grans de Catalunya, i en representació de les persones grans de Catalunya, doncs, ens puguin dir i explicar o informar sobre la tasca que estan duent a terme.

Faríem una intervenció d'uns vint-i-cinc minuts, trenta minuts per part de la FATEC i un torn de rèplica per part dels grups parlamentaris, amb un temps màxim, cadascun d'ells, de deu minuts. Cedeixo la paraula..., també permeti'm, no?, donar ara el nom, perquè vénen molt ben acompanyats. Tenim la llista de totes les persones, doncs, que avui els acompanyen, als membres de..., al senyor Màrius Cugat, a la senyora Montserrat Sarri i al senyor Lluís Ignasi Dietrich, però, a més a més, tots els altres presents aquí, a la comissió.

Té la paraula, senyor Màrius Cugat.

Mario Cugat Leseurs (president de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya)

Honorable presidenta, il·lustres membres de la Mesa, il·lustres diputats i diputades, senyores i senyors, avui és la quarta ocasió en què la nostra federació es presenta davant d'aquesta comissió parlamentària i us agraiem molt, presidenta i diputats, la distinció que ens feu a acollir-nos i escoltar-nos. Farem el possible perquè el temps que ens dediqueu us sigui profitós, i també a nosaltres, en rebre les vostres aportacions i comentaris, si ho creieu convenient.

Aquesta compareixença que us hem demanat s'inscriu en l'interès que des de fa vuit anys hem tingut de mantenir contactes directes i periòdics amb diputats del nostre Parlament i del Congrés, i amb membres del nostre Govern i de les institucions de l'Estat, ajuntaments, entitats públiques i privades, i amb totes les institucions concernides, de forma individual, en reunions i treballs conjunts bé a les vostres seus o a la nostra, cosa que ens ha permès estar ben informats i donar a conèixer els nostres posicionaments en multitud d'assumptes que ens afecten, i proposar i aportar tot el possible per tal de col·laborar en la governança del país. Alguns dels diputats presents ens han fet l'honor d'acompanyar-nos i participar en aquests encontres.

Ens governem pel principi que el simple gemec, la pancarta i els crits no formen part de la nostra forma d'actuar, i apostem pel treball de despatx, de contacte i d'interlocució directa amb els respectius responsables. En cada cas, a una queixa, necessitat o demanda, hi afegim en la mida que ens és possible una proposta de solució o millora consensuada, raonada, realista i valorada, que podrà ser o no atesa i acceptada, però que creiem que d'alguna manera contribueix a conèixer

xer i resoldre els problemes, i que cerca, a més, un plus de credibilitat que ens permeti ser eficients.

Des de sempre hem volgut que la nostra activitat de voluntariat a FATEC es fonamentés en la seriositat i el rigor, en l'estudi i la documentació prèvia, en l'observació de la realitat, en el contacte amb la gent gran i els casals, en tota la participació possible en els fòrums i congressos relacionats amb els nostres temes, en estudis propis de prospectiva que ens han permès tenir idees, projectes i opinions de futur, de vegades arriscades i innovadores, i sovint diferents i enfrontades a les opinions i posicionaments habituals de l'actual associacionisme de gent gran.

Al néixer ja comencem a envellir. I amb sort, arribarem a la jubilació per edat, i alguns dissortadament per força, moment en el qual comença una vida nova i absolutament inèdita, sorprenent, totalment disponible i oberta a diferents oportunitats, i que ha de ser de goig, tranquil·litat i, d'alguna forma, com un premi a una vida de treball i d'esforç. Si s'encerta com omplir els dies i les hores de forma agradable, estimulants i profitosa, es converteix en un *tempus iubilum* en comptes d'un llarg període d'avorriment i desençís. Des dels anys quaranta fins avui les condicions de qui ha tingut una llarga vida han anat canviant a millor en tots els sentits, de manera que inclús la terminologia que els descriu ha evolucionat del mot «vell» al de «tercera edat i gent gran» i al que ara a la federació més fem servir, de «persona d'edat» o, millor, de «ciutadà d'edat», rebutjant el mot d'«avi», perquè no tots els grans ho som.

A diferència de quan érem joves, en què la supervivència dels jubilats no durava més enllà d'un quinquenni, avui la majoria pot esperar gaudir o no d'aquest bon temps durant vint, vint-i-cinc, trenta anys, en bones condicions físiques i mentals. És molt temps per perdre'l «tontament», i un dels objectius principals de la nostra federació és proposar, ensenyar i estimular el novell jubilat a fer un bon ús d'aquesta etapa vital de maneres moltes i diverses que siguin profitoses per a un mateix i per als que l'envolten.

Almenys fins avui, i ja veurem què passa a partir d'ara, les persones d'edat en general gaudim d'unes condicions de vida força acceptables. Tenim pensió; sistema de salut gratuït i, per a molts, també la medicació; atenció a la situació de dependència, si bé encara incipient i no suficient; transports per ferrocarril a cost reduït i a moltes ciutats, el mateix amb el transport públic; una part de turisme, lleure, museus, etcètera, a preus menors; cost minorat d'alguns serveis personals a molts casals; edificis accessibles i ciutat amb trànsit de vianants sense gaires barreres; etcètera, etcètera. Si no ens comparem amb altres països, es podria dir que tenim el necessari per a una vida jubilada acceptablement coberta i assegurada. Però el 52 per cent dels pensionistes contributius, no contributius i vídues, sumant les prestacions complementàries que acabo d'assenyalar, tot i que mai se'n té prou, des d'una visió correcta de l'equitat, cal entendre que en comparació amb molts dels nostres conciutadans, avui en situacions molt precàries, nosaltres som un col·lectiu acceptablement atès i, d'alguna forma, privilegiat, en

tant que almenys fins avui cobra i cobrarem regularment i podrem atendre les nostres necessitats

Però l'estat del benestar no és tal per a 357.000 ciutadans catalans, amb dades de fi del 2010, que tot i rebent pensió no arriben al salari mínim interprofessional i estan per sota del llindar de la pobresa. Per això a la federació, més que de pensions, preferim parlar de pobresa, en la qual incloem els «dispensionistes» juntament amb els altres conciutadans de tota classe i condició amb el mateix nivell d'ingressos. Per això l'any 2002 vàrem endegar una potent campanya de pensions, iniciada en un important acte conjunt amb moltes entitats concernides a les Cotxeres de Sants, campanya que no hem deixat mai de mantenir viva i que ha anat donant alguns resultats, com l'augment del 47 al 52 per cent de la base reguladora per a la pensió de viduïtat, que ara passarà al 60 per cent en vuit anys, la compatibilitat del SOVI amb la pensió, el complement fins al 25 per cent dels no contributius, augments significatius de les pensions mínimes i altres millores.

Recordem també totes aquelles persones a les quals la pobresa, les malalties cròniques, la dependència, solitud, viduïtat, por, inseguretat, aïllament, maltractaments, incultura, pertinença a grups exclosos, incapacitat per socialitzar-se i tantes altres afeccions, atabalen i impedeixen gaudir d'una vida mínimament agradable. Per això demanem que les atencions previstes a la Llei de serveis socials i de prestacions socials de caràcter econòmic, lleis a les quals vàrem donar el màxim suport, siguin eficients i ben dotades pressupostàriament, i d'accés fàcil, ampli i suficient per a qui ho necessita.

Des de la fe i l'esperança, donàrem suport a la Llei d'autonomia personal i atenció a la dependència. Són molt nombrosos els documents que sobre el tema hem generat des de l'any 2004 i la multitud de ponències, conferències i participació en infinitat d'actes diversos en què hem treballat aquest tema. Alguns dels nostres textos estan inclosos en la mateixa llei i en altres documents oficials. Però en ser tants els candidats demandants no previstos i la insuficiència i l'incompliment per part de l'Estat del finançament necessari, han fet que l'aplicació no respongui a les expectatives generades i que ni tots ni molts en tot estiguin ben coberts. A més, prima l'atenció i s'oblida la promoció de l'autonomia, cosa que encarrirà encara més el cost en el futur. Per això la nostra federació s'ha convertit en una oficina de reclamacions que derivem a l'ICASS per demanar respostes i solucions, que sovint són ben ateses, per tal d'alleugerar l'angoixa del dependent. Per això insistim, davant dels organismes de l'Estat i també a Catalunya, a millorar la gestió, el finançament i la formació i tot el necessari; per això fem cursos d'ajuda i formació per a cuidadors familiars, juntament amb Creu Roja, Fundació Pere Tarrés, amb el finançament de Catalunya Caixa i la col·laboració de l'ICASS; per això hem fet propostes concretes de millora de la llei, ara que es realitzarà la revisió de la mateixa, que demanen especialment la unificació de la valoració i el PIA en un sol acte.

Paral·lelament, estem desenvolupant un programa de visites a residències geriàtriques, en cap cas inspeccions, amb la idea de visualitzar el positiu que tinguin en instal·lacions i atencions i, si cal, proposar a la direcció les millores pertinents. Tot plegat perquè els grans, que són possibles candidats a usuaris, estiguem tranquils i no tinguem recances de fer-ne ús.

Preocupats pels maltractaments, vàrem participar en el programa Daphné II de la Unió Europea, en el qual, com a *partenaires* amb els altres països participants, hem tingut la responsabilitat de detectar, quantificar i avaluar via treball de camp el maltractament financer de les persones grans que s'ha concretat en un llibre-document i els resultats del qual han estat pitjors dels previstos. I en la línia de ser positius, hem proposat a la Fiscalia General de l'Estat, que hi està d'acord, i ara ho fem als grups parlamentaris, la modificació de determinats articles del Codi penal, especialment el 268.1, per tal que es consideri agreujant quan el maltractament es faci sobre persones d'edat.

A FATEC en els darrers anys ens hem ocupat, i molt, de l'economia dels ciutadans jubilats. D'una banda, pel que fa referència als impostos i la recurrent disminució dels directes de caràcter progressiu a canvi de l'augment dels indirectes i taxes iguals per a tots i que malmeten la despesa domèstica regular. I també no demanant la reducció dels percentatges de l'IRPF que ens corresponguin, però sí proposant un increment sensible en aquest impost de les deduccions per edat i família que fins ara no hem aconseguit. L'any 2002 ens van arribar unes informacions dels Estats Units i del Canadà en les quals es parlava d'un nou model d'autofinançament amb base a la propietat immobiliària anomenat «hipoteca inversa». Ens vàrem llançar de ple a estudiar-lo, difondre'l i presentar-lo davant dels governs i les institucions financeres diverses, i tot i haver-hi, al principi, poc interès i algun rebuig, avui és una realitat. A més, gestionàrem amb un grup parlamentari al Congrés la seva inclusió en la Llei del mercat hipotecari i l'eliminació de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats i que els costos de notaris i registre fossin els mínims, i a la darrera modificació de la Llei hipotecària tot això ja hi figura, si bé encara falta el reglament que ho desenvolupi.

Estem preparant un quadre resum de les ofertes d'estalvi de les diferents entitats financeres, i en col·laboració amb elles, per tal de donar l'ajut a la persona gran perquè disposi d'un complement a les explicacions que en cada cas es donen des de l'entitat bancària, però que requereixen, en la majoria de casos, un aclariment mitjançant una simplificació tècnica i clara sobre la periodicitat d'abonament d'interessos, les condicions de recuperació de capital, terminis, garanties diverses, etcètera. Hem donat tot el suport a una iniciativa d'uns grups parlamentaris al Congrés perquè el període de prestació del servei militar obligatori compti com a cotitzat fins a un màxim de dotze mesos, la qual cosa significa que, sobretot en cas de falta d'un any per arribar als quinze o als trenta-cinc, això ajudi i, a més, millori una mica la pensió.

En aquests moments, federats o adherits a FATEC, tenim 542 casals, equipaments cívics i entitats diverses de gent gran de tot el territori nacional i de totes les titularitats. Si sumem els socis que declaren cadascun d'ells, arribem, sempre a través seu, a unes 340.000 persones d'edat. Per tant, coneixem força bé els casals i les seves diverses tipologies, i simplificant molt la cosa, dividiríem aquests casals en dos tipus base. Aquells ocupats per persones molt grans, vinculades de per vida al casal, interessades solament en el lleure i alguna activitat, i sense entrades de nous socis, dels quals preveiem la desaparició o transformació en els propers anys. I aquells en els quals la diversitat d'activitats, tallers i propostes són atractius per a les noves generacions de jubilats, però als quals pocs es vinculen societàriament i sols en fan ús de les propostes del casal o equipament que els interessin.

El gener del 2008 vàrem aprovar un document anomenat *Casals segle XXI* en el qual resumidament apostem per la progressiva transformació dels casals en equipaments o centres cívics multigeneracionals i multidisciplinaris, entenent que aquest és el perfil futur de molts dels nous jubilats, més usuaris tipus supermercats en comptes de socis cooperatius. Al temps, proposem que aquests nous equipaments es vinculin molt a la comunitat, la qual cosa necessita que els ajuntaments s'hi impliquin molt; siguin generadors de valors i capital social; aixoplugin entitats i associacions diverses de la ciutat o poble que potser no tenen seu pròpia, obrint-los de nit per acollir les activitats d'aquests socis en actiu laboral, i col·laborin en el manteniment de la cohesió social.

Des del coneixement de la gent gran i dels casals que he mencionat, a FATEC, després d'un debat seriós, hem adoptat dues decisions estratègiques que entenem que estan totalment recolzades per la majoria: donar suport incondicional a l'anomenat «pacte fiscal», i, sense definir-nos, per respectar el posicionament personal de cadascú, no rebutjar el debat sobre la futura incardinació geopolítica de Catalunya.

Per conveni i finançament del Consell Català de l'Esport i la secretaria general, gestionem un programa d'exercici físic anomenat +Plus Vida per a grups de persones d'edat als casals i equipaments cívics, dirigits per monitors professionals que reciclem un cop a l'any a l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona, i que complementem amb xerrades diverses relacionades amb temes de dolor i dificultats articulars, en conveni amb el Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya. Aquest és el cinquè any, hi han arribat a participar més de 8.150 persones, entre 163 equips de 229 casals.

Fa dos anys, dintre de la nostra àrea de salut i benestar, vàrem incloure actuacions innovadores que ara descriuré. Hem participat en la Mesa del Medicament del Departament de Salut; hem pres part, amb voluntaris grans dels casals que s'han prestat als assajos mèdics, d'un estudi de reserva cognitiva, juntament amb l'Hospital Clínic i l'Institut de l'Envelliment; hem col·laborat amb la Federació de Donants de Sang en l'any commemoratiu; en conveni amb la Universitat de Girona i finançament del Departament de Salut, hem fet

un estudi per formar voluntaris que expliquin com és, com funciona i com hem de fer ús del sistema de salut català. Si trobem finançament per a la compra dels maniquins i dels desfibril·ladors i els costos derivats, voldríem posar en marxa unes sessions pràctiques als casals i a les escoles de reanimació cardiopulmonar bàsica, de la qual cosa ja hem fet una prova pilot.

Amb la col·laboració de les oficines de relació amb la comunitat, les unitats regionals i la unitat central de proximitat i atenció al ciutadà del Cos de Mossos d'Esquadra, aquest any arribarem a fer quaranta-dos tallers de prevenció de riscos a la gent gran en casals de tot el territori nacional, treballant seguretat viària i personal i domèstica, els Mossos, i maltractaments i prevenció de salut, amb metges voluntaris de la FATEC. I el proper any començarem uns tallers sobre prevenció d'incendis i seguretat a la llar, amb jubilats del Cos de Bombers de Barcelona.

Treballem a nivell internacional, i ho fem amb la plataforma europea Edat –Age–, a la qual pertanyem com a socis, intercanviem informació i preparam la nostra participació activa en l'Any Europeu de l'Envelliment Actiu i les Relacions Intergeneracionals 2012. Mantenim relació amb l'espai intermediterrani Arco Latino, i pertanyem a la federació internacional d'associacions de gent gran FIAPA.

Els anys anteriors hem participat, i continuem, en programes de la Unió Europea. El primer fou Mobil Age, per fomentar l'intercanvi de viatges entre persones d'edat i joves amb els altres països participants: presentarem, per mitjà d'un llibre i d'un vídeo, Catalunya i el seu folklore tradicional. El segon, el que hem mencionat, Daphné II, sobre el maltractament financer. I actualment participem en el programa EDISA, per dissenyar una pantalla tàctil que ajudi a la comunicació exterior de les persones grans.

Mantenim contactes regulars amb els 123 casals catalans a l'estranger, de trenta-quatre països, als quals enviem la nostra revista, *Tardor*, i tota aquella informació i documentació que els pot interessar, i rebem els seus butlletins i comunicacions.

En l'àmbit cultural, tenim especial cura de l'autoreciclaje dels membres de la direcció de FATEC i voluntaris, i participem en tots els cursos i conferències necessaris, una acceptable biblioteca, i mantenim contacte i intercanvis amb personalitats diverses que ens ajudin i assessorin. A tal respecte, el nostre consell assessor d'experts, format per vuit membres de primer nivell científic, mèdic, universitari i cultural, ens ajuda a estar permanentment al dia i rebre les seves aportacions.

En col·laboració amb la Residència d'Investigadors, del Consell Superior d'Investigacions Científiques, fa sis anys que desenvolupem el cicle anomenat «Ciència i envelliment», que en unes tres o quatre sessions anuals ofereix al públic interessat i a nosaltres la intervenció de primeres figures de la ciència, la investigació i la cultura, aprofundint sobre temàtiques noves relacionades amb els temes de gent gran.

Ens apropem tot el possible a la universitat i al món empresarial. Al primer, per cercar que en les activitats extraescolars es treballi la preparació per a la futura vellesa i incidir en els *inputs* principals que faran que sigui bona; i en el segon, proposant-los a tenir present el gran nínxol de mercat que amb les seves diverses particularitats representa el sector de la gent gran i estimulant-los, dintre del concepte de responsabilitat social, a considerar les sinergies de col·laboració entre les seves empreses i la nostra federació.

Segurament molts de vostès coneixen el nostre portal de la gent gran de Catalunya, que en set àrees temàtiques té carregats gran quantitat de documents i informacions diverses, contínuament actualitzat, que el fan ser un dels més especialitzats i importants, de Catalunya sens dubte i també de l'Estat, complementat pel portal *fatec.cat*, de caràcter corporatiu, que informa de tot el que anem fent. Ja hem mencionat la nostra revista, *Tardor*, amb una vida d'uns vint anys, actualment molt renovada i amb continguts molt potents, que arriba a tot l'associacionisme i casals de gent gran, a les institucions públiques i privades, i que es pot trobar també al nostre portal.

Honorable presidenta, il·lustres diputats, senyores i senyors, tot i que és un llistat llarg, no és exhaustiu. Per acabar, permeteu-nos unes consideracions finals.

El nostre gabinet d'estudis i tots els membres de la federació no solament pensem i treballem per a tots els ciutadans que ja estem jubilats, sinó que ens preocupen, i molt, les noves cohorts que aniran arribant. Nosaltres som la generació de la Guerra Civil i de les seves conseqüències; hem necessitat molt, hem treballat molt i hem aconseguit bastant; i sovint, entretinguts amb temes i demandes de sempre, no ens adonem de tants altres assumptes que ens afecten, i molt. Però cal tenir molt presents i fer molta prospectiva i previsió sobre les generacions dels anys cinquanta endavant, amb noves maneres i formes de viure i pensar, i diferents i nous interessos, molts dels quals ja s'estan detectant. Entre moltes i altres idees i projectes, destacar que hem fet una proposta a la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària sobre la captació, gestió i aprofitament del voluntariat de la gent gran.

I dit amb el respecte i reconeixement deguts, creiem que a l'actual moviment associatiu de la gent gran pensem massa en nosaltres mateixos i no estem donant entrada ni preparant un nou espai per als que vénen al darrere, i en general els mateixos congressos i altres documents i manifestacions volten sempre sobre temes reiteratius, demandes sovint ja resoltes, amb una mirada força endogàmica i amb poca perspectiva de futur. Pensem..., i potser, fins i tot, les administracions públiques i les institucions diverses, tot i coneixent les dades demogràfiques que ja ens adverteixen de l'allau de jubilats que ens arribaran aviat, encara no s'han plantejat seriosament d'anar preparant el país des d'ara mateix per fer-hi front, cosa que exigeix una verdadera reordenació general de la societat, les institucions, la fiscalitat, els sistemes de protecció social, la socialització d'aquelles persones que amb vint-i-cinc anys de vida jubilada cal ocupar d'al-

guna manera, la racionalització dels horaris, i tantes altres afectacions.

En aquesta Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya, FATEC, que a principis del proper 2012 farà vint-i-nou anys, i que, amb els normals dalta baixos, des de l'any 2000 s'ha renovat, i creiem que ha reeixit, seixanta-vuit voluntaris a la seu de Barcelona i a les agrupacions territorials, la gerència i tres col·laboradors professionals estem a disposició del nostre poble i les seves institucions per ajudar i treballar per als que som i seran grans, per a tots els nostres conciutadans i per a l'engrandiment i la prosperitat de la pàtria catalana. I, a més a més, fent-ho ens ho passem d'allò tan bé.

Moltes gràcies.

La presidenta

No hi ha cap mena de dubte que sigui d'aquesta manera. Ara obriríem el torn dels diputats i diputades. En nom del Grup Parlamentari del Partit dels Socialistes, té la paraula la senyora Núria Segú.

Núria Segú Ferré

Gràcies, senyora presidenta. Dir-li, senyora presidenta, que la senyora Consol Prados ha hagut d'absentar-se i que jo la substituiré en aquesta intervenció, tot i que jo m'hauré d'absentar segons l'horari dels transports públics. I, per tant, entre la senyora Consol Prados i jo, sobretot dir-li-ho al senyor Cugat i a les persones que l'acompanyen, farem el seguiment d'aquesta compareixença seva.

En primer lloc, doncs, toca agrair-los, i ho fem de tot cor, al senyor Mario Cugat, a la senyora Montserrat Sarri i al senyor Lluís Ignasi Dietrich, i a totes les persones que els acompanyen la seva compareixença avui aquí. Vostè ha dit que no ens ha fet un repàs exhaustiu; déu n'hi do, eh?, ha pogut fer un repàs llarg de totes les activitats que fan. I permeti'm, en aquest cas, felicitar-los per la feina que han fet, que fan i que seguiran fent en l'àmbit de la gent gran, i que és molt plural en els seus interessos, eh?, com s'ha vist en la seva intervenció.

Estic segura, i convençuda també, que és necessària la presència d'associacions de gent gran, i permeti'm que acabi parlant del final de la seva intervenció. Les associacions de la gent gran que fan autocrítica, en la part final de la seva intervenció, i que la fan públicament, cosa que a vegades cada vegada és més difícil de veure, no? D'entitats..., en general, eh? De fer autocrítica, fer-la públicament, perquè estic convençuda que és la manera d'avançar. I també estic convençuda que d'aquestes reflexions últimes que ens ha fet el senyor Cugat en nom de la FATEC en sortiran propostes, no tan sols en positiu, sinó propostes per avançar com a col·lectiu de gent gran, per a vostès i per a allò que deia, no?, de mirar les persones que vénen darrere vostès. Per tant, felicitar-los per la feina que fan, per la intervenció, i també per aquesta capacitat de veure més enllà de l'avui, eh?, i pensar en les persones grans que vindran després de vostès.

I parlant pròpiament ja de la seva intervenció, jo voldria centrar-me en tres o quatre coses, tres o quatre temes, eh? En primer lloc, i la primera, i potser perquè encara estem una mica colpits de la compareixença anterior, vostè no ha parlat –o, si més no, i permeti'm, eh?, potser no he parat prou atenció a la primera part de la seva intervenció, abans de saber que em tocava intervenir– de pobresa, gent gran i pobresa. Sabem, potser amb dades no prou científiques, o no hi ha prou estudis encara que ens permetin aprofundir-hi..., però sabem que cada vegada més tenim casos al nostre país que fruit de la crisi econòmica, fruit de l'atur, moltes persones grans...

Per casos particulars, eh? Jo aquesta setmana per això que durant determinats períodes tens un contacte potser més periòdic amb ciutadans a peu de carrer, deia: «Jo ja em pensava que estava tranquil en aquesta vida.» Això, m'ho deia un senyor gran. «Tenia els...; cobro una pensió, m'ha costat molt; els fills tenien la seva vida, treballaven, vivien fora de casa, s'havien independitzat» –diu–, «i ara alguns m'estan tornant a casa.» «I el que era la meva pensió per a mi, ara ja és quelcom més que la meva pensió per a la meva subsistència diària i per a la meva vida diària, no? És també un ajut per als meus fills, que jo ja no hi comptava ni pensava que hi hagués de comptar mai, o que ells haguessin de comptar mai amb la meva pensió.» I llavors, voldria veure una mica aquesta situació, que ja li ho dic jo, potser no tenim dades suficientment quantificades d'aquestes situacions, però ens les trobem, als ajuntaments i als carrers, que cada vegada tenim més gent gran que ja pensava que tenia uns temes resolts –perquè els fills són teus i són per a tota la vida, eh?– i que fruit d'aquesta crisi, doncs també pateixen situacions que en principi sabem que tradicionalment, fins ara..., ara ja va canviant aquest perfil de persones grans, dèiem, no? Dèiem, fa uns anys, fa uns tres o quatre anys: «A Catalunya la pobresa té cara de dona gran.» Se'n recorden vostès, no?, dels informes d'això? Això continua sent.

Tenim nous col·lectius al límit de la pobresa, per sota del llindar de la pobresa, que són famílies i tenim nens. Però, clar, això també repercuteix al col·lectiu de gent gran. I sobre això voldria una mica..., des de la FATEC, la informació que tenen, les dades, què en pensen, com ho veuen, una mica parlar d'aquest tema, perquè jo crec que és un element que aquests dos, tres anys també ha d'haver impactat i impacta la gent gran, eh? Això de la pobresa, relacionada també amb la família i els fills. Voldria, en aquest cas, que ens poguessin fer cinc cèntims de com ho veuen.

Per altra banda, ha parlat de la hipoteca inversa. El senyor Cugat i jo, en una de les primeres converses que vam tenir, vam parlar de la hipoteca inversa, que era el moment en què estaven treballant força per aquest tema i els preocupava molt. S'han fet mesures legislatives, vostè ho ha explicat, perquè hi havia una –ho recordo, eh?–, per part de vostès, certa reticència sobre quelcom que no pogué..., i potser la paraula no és «enganyar», eh?, però que la gent gran de vegades no conegués en la seva totalitat el que significava aquest producte que les entitats financeres llavors treien al

mercat. I en aquest cas hi havia una preocupació per a vostès, com a representants del col·lectiu, perquè la gent gran tingués tota la formació, estigués legislat i estigués reglat. En això, vostè ha dit: «S'han avançat.» Voldria saber el seu parer sobre la implantació. Sé que en aquests moments de crisi segurament això deu estar distorsionat, i no tinc la informació sobre com està, eh? Per tant, sobre la implantació d'això, i en aquests moments com veuen vostès aquest producte i..., la veritat, informació sobre com està això.

Ens ha parlat dels casals, no? Dels dos tipus de casals, i ens ha parlat d'aquest canvi que plantegen vostès sobre els casals com a equipaments cívics vinculats a la comunitat i que donin serveis no solament a la gent gran, sinó que siguin també espais de reunió intergeneracional. Ha parlat també de projectes que fan intergeneracionals. Jo crec que és cert que aquest és un camí, i més en aquest moment en què vivim, en què els espais comunitaris de barri, doncs, necessiten uns recursos per mantenir-se, i els recursos són precaris i són pocs, i segurament aquesta línia de treball és positiva. Jo, tot i així, voldria fer-li una pregunta, potser, que no..., potser no ho he entès prou; voldria que aprofundís sobre com es gestionen, com plantegen vostès la gestió d'aquests nous casals, o la transformació de la gestió d'aquests casals, que molts d'ells estan gestionats per la mateixa gent gran. Plantegen mantenir aquest model, que hi hagi canvis? Com ho plantegen? Suposo que si el volen vincular amb la comunitat, doncs, els ajuntaments, no?, hauran de tindre-hi un paper fonamental o no..., com? Una mica, sobre la gestió d'aquest nou model de casals que vostès plantegen, i sobre la seva gestió i sobre el seu finançament també, eh?, del seu manteniment i de les activitats.

Una altra qüestió. Voldria, una mica, si ens podrien fer una –estan una mica desordenats els temes, però bé– lectura territorialment. Vostès estan implantats arreu del territori de Catalunya, segurament la realitat que ens ha explicat vostè a Barcelona és substancialment diferent de Lleida o de Girona, com a FATEC, no? Si hi ha alguna qüestió, lligada a casals sobretot, eh?, més en clau, que pugui tenir una lectura més territorial, no? Hem tingut l'oportunitat de saludar la representant de Tarragona –permeti'm que ho digui ja que sóc de Tarragona, també. Doncs, si hi ha alguna qüestió que a vostès els preocupi més d'aquelles zones que no són pròpiament Barcelona i l'àrea metropolitana. Sabem que més persones, més serveis, més possibilitats d'accedir als serveis; també més individualisme i més solitud, també, eh?, a l'àrea metropolitana i a Barcelona que a altres territoris, no? Però voldríem una mica si ens poguéss fer una, li ho deia, presentació d'algun tema que els preocupés amb aquesta lectura d'eix territorial.

I per últim, ha parlat dels maltractaments a la gent gran, eh? Nosaltres vam tenir oportunitat de preguntar-li al conseller sobre aquest tema, sobre el seu compromís de presentar un protocol sobre el maltractament a gent gran. Ja sabem que n'hi ha un dedicat a..., vull dir, centrat en la infància, i creiem que estem amb vostès en aquest sentit. Compartim la necessitat de protocolitzar, no?, aquest tema de gent gran i també de discapacitats, que són col·lectius febles. Tradicio-

nalment els anomenem «febles», tot i que potser ens haurem d'anar plantejant segons quin vocabulari fem servir en aquest temps de crisi que impacta tothom, però tradicionalment, no?, la gent gran, eh?, i els discapacitats, col·lectius febles; la necessitat de protocolitzar això. És un camí que s'ha començat, creiem nosaltres, de seguiment, com deia vostè, de les residències i de tenir protocolitzat i reglamentat amb la Llei de serveis socials i el seu catàleg de recursos sobre les ràtios que hi ha d'haver per a atenció a les residències de gent gran, i també de discapacitats. És un camí que s'ha començat que creiem que val la pena seguir i completar-lo.

Per la meua banda, res més. Agrair-los de nou la seva presència avui aquí, perquè jo crec que aprenem també, eh? Aprenem d'aquest esperit positiu amb què vostès també han començat..., ha començat i acabat la seva intervenció amb això, no? Som gent gran, però mirem-nos-ho també amb optimisme, tot i que de vegades, també s'ha deduït de les seves paraules, doncs, hi ha situacions complexes per al seu col·lectiu.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora diputada. El torn de resposta serà global, un cop hagin intervingut tots els grups parlamentaris. En nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula la diputada senyora Marisa Xandri.

Marisa Xandri Pujol

Gràcies, presidenta. Jo també volia donar la benvinguda i agrair a tots els membres de la FATEC que avui esteu aquí, especialment al president, el senyor Cugat, i, bé, i felicitar-vos pel conjunt d'iniciatives que duen a terme, perquè, i com vostè ha dit, doncs, permeten que es pugui fer un bon ús d'aquesta etapa dels vint-i-cinc, trenta anys, d'aquesta etapa vital, que és l'etapa de la tercera edat. Llavors, felicitar-vos, doncs, per totes les iniciatives que esteu duent a terme.

Jo volia fer tres premisses, abans de dir una..., bé, de proposar una sèrie de mesures o objectius que jo crec que hauríem de prendre des del Parlament i des de l'Estat espanyol. Però, bé, jo, ja ho dic, diré tres punts que m'agradaria que quedessin clars, no?

Jo crec que la gent de la tercera edat, la gent gran, doncs, ens importa i ens importa molt. Perquè hem de tenir en compte que una tercera part doncs..., que la propera generació, per primera vegada en la nostra història, un terç dels espanyols tindrà més de seixanta-cinc anys, i, per tant, o sigui, aquest increment d'esperança de vida és un èxit, és tot un èxit per a nosaltres. Però és veritat que també això suposa, doncs, un canvi d'unes pautes de comportament, perquè l'esperança de vida s'ha allargat, no? I, per tant, hem de ser capaços de redefinir quin és el paper de la gent gran. Per exemple, no?, jo posava, doncs, l'exemple dels avis, els qui ho són, eh? Doncs, avui en dia el paper de l'avi no és el de fa deu, vint o trenta anys. Vull dir, l'avi ara està..., l'avi, l'àvia, és especialment

l'àvia, jo diria, doncs, està bolcada en el que són els néts, no?, en el que és l'educació, la formació... Formen part de la família, perquè és..., bé, mai jo penso que el paper de l'avi havia estat tan important com ara, doncs, perquè tant pare com mare treballen. Això, per una banda.

Després, m'agradaria incidir en l'aprovació de la Llei de la dependència, que, com vostès saben, va entrar en vigor l'any 97, i que havia de respondre a una necessitat que hi havia a la societat espanyola, però que en el fons no ha estat així, per una manca de finançament, com també vostè ha comentat, i on centenars de milers de persones s'han quedat sense rebre la prestació, doncs, que es mereixien. I, bé, jo crec que aquesta reforma que està previst que es faci, doncs, esperem que tiri endavant, perquè el que s'ha vist d'aquesta llei és que sobretot ha donat importància al que són les prestacions, i no pas a l'autonomia o al que són els serveis, no? Vull dir, el que no es pot concebre és que a tu et donin una ajuda econòmica, si hi arriba, però que no et puguin donar un lloc o un espai en un centre residencial. O sigui, el que no pot ser és que hi hagi més de vint mil catalans d'un grau de dependència molt alt que estiguin a casa i, per tant, siguin les famílies qui hagin de fer-se càrrec d'ells, no?

I, per una altra banda, també voldria parlar una mica del tema de les pensions, no? Vostè també sap que molts pensionistes, i especialment en una època de crisi, doncs, pateixen aquests efectes molt especialment. Una part de la població més afectada són els pensionistes, i des que el maig del 2010 aquestes pensions es van congelar.

Bé, un cop dit això, jo voldria proposar una sèrie de mesures o objectius que tenim des del nostre partit. El Partit Popular ja hem anunciat el nostre compromís de mantenir el poder adquisitiu de les pensions; això, per una banda. Després, per una altra, hem d'evitar qualsevol discriminació per raó d'edat, i aquí podríem, doncs, esmentar el tema del maltractament. S'ha de lluitar i s'han de posar totes les eines perquè no es produeixi cap tipus de maltractament, ja sigui físic o psicològic. Després, creiem important també fomentar la presència de les persones grans a tots els àmbits dels serveis socials, ja sigui des del punt de vista de la percepció dels serveis com en la col·laboració dels mateixos, o sigui que puguin percebre uns serveis però que també puguin col·laborar-hi.

Per una altra banda, creiem que s'ha de promoure l'accés, que això jo crec que ja es fa, eh?, de la gent gran a l'educació, i especialment a la universitat, ja no sols com una via per aprendre, sinó que creiem que és una via de relacions socials, no?, de poder-te relacionar amb gent de..., amb altres persones.

I bé, i finalment, doncs, simplificar el procés d'accés als serveis i prestacions d'atenció a la dependència amb l'objectiu d'evitar retards, i i s'ha d'evitar tot el possible i s'han de posar tots els mecanismes per evitar aquests retards.

Res més.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora diputada. Té la paraula el senyor Jordi Miralles, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Esquerra Unida i Alternativa.

Jordi Miralles i Conte

Bé, gràcies, presidenta. Donar la benvinguda al senyor Cugat, a la senyora Sarri, al senyor Dietrich i a les persones que els acompanyen. Crec..., de la intervenció que ha fet, en primer lloc reconèixer, no?, el nivell d'informació ampli que ens ha donat del que fan, el que es relaciona i també vies obertes que tenen de mirar d'acompanyar, inclús modificar o contribuir a modificar, alguns elements de legislació per millorar la situació que té a veure amb la gent gran d'avui i la que arriba també a poder aconseguir un nivell de prestacions i de reconeixement de drets en aquesta tercera edat, en aquesta etapa de la gent gran.

Dir que ha parlat de moltes coses, vostè. Jo, si em permet una discrepància amb complicitat, perquè ha parlat que són privilegiats. No, no; el que vostès han aconseguit, el que la gent gran ha aconseguit al nostre país són drets, i, per tant, aquests drets són el que hem de..., entre tots i totes, gent jove, gent més gran, és el que hem d'intentar defensar, perquè ningú ni els ho ha regalat ni ens ha regalat res. Si tirem unes quantes dècades enrere, doncs, al mirar el nivell de..., encara petit, però que hem pogut aconseguir d'estat del benestar al nostre país, no hi ha hagut ningú que ens ho hagi regalat, sinó que ha estat fruit d'un nivell de treballar molta gent, de moltes lluites, molts compromisos, també molts pactes, per poder garantir... He entès el que deia de privilegiat en funció de les circumstàncies que vivim, però també el llenguatge no els el deixem a aquells que ens volen retallar els drets parlant de privilegis.

Avui mateix, ara, quan aquesta nit puguin veure el *Telenotícies* –després ha parlat de fiscalitat, i jo m'hi referiré–, sembla que per a alguns hi han uns treballadors privilegiats del nostre país, que són els treballadors públics. Doncs, avui, és clar, ha acabat la campanya i es va votar diumenge, el president de la Generalitat ha sortit dient que es tornarà a retallar els sous dels treballadors públics. I això es ven a la ciutadania com que són uns privilegiats. Bé, això crea un pensament únic en el qual pot arribar el moment que la gent gran és una privilegiada i, per tant, cal reduir el seu nivell de drets. Per tant, crec que és molt important el reconeixement del que s'ha aconseguit al llarg de moltes dècades, perquè ha estat en funció del que han fet i no del que els ha regalat ningú.

I, per altra banda, això va relacionat que lamentablement, doncs, vostès poden ser, la gent gran d'aquests moments poden ser la primera generació que pugui veure que els seus fills i els seus néts visquin pitjor que vostès. I això és, en el procés històric, una gran novetat que les polítiques neoliberals estan aconseguint a Europa, a Espanya i a Catalunya: és que els seus fills i els seus néts puguin viure pitjor que vostès. Jo no fa massa dies parlava amb una noia que havia

tingut una entrevista per anar a veure si la contractaven. Fa un temps li preguntaven, abans ho preguntaven, doncs, si tenia fills i estava casada; ara li van preguntar també si tenia pares –pares. Què vol dir això? Vol dir que aquesta gent que té segurament el cor tan encongit i tan..., el cap a vegades molt obert però el cor molt poc sensible, és que aquella visió de l'autonomia de les persones desapareix quan li interessa a la butxaca. Allò de la cartera, que també ha sonat aquests dies. Doncs, quan sona la cartera, l'autonomia de les persones passa a ser secundària. I si té algú que ha de cuidar la seva gent gran, doncs, tindrà més dificultats d'accedir a un lloc de feina perquè es quedi, especialment si és dona, a casa a cuidar la gent, perquè tindrà menys autonomia, aquesta gent gran.

Bé, en aquesta fase ja hi som. Hi som en el sentit que es pot empitjorar, perquè estan empitjorant prestacions, salut, educació. Ens jubilarem més tard que vostès, alguns dels que estem aquí. Per tant, també és una realitat que les coses estan canviant, i a pitjor. I a pitjor d'allò que han aconseguit. Es volen retallar drets que s'han aconseguit i pot passar, si no es canvien les prioritats, que els seus fills i els seus néts puguin viure pitjor que vostès. Per tant, crec que estem en un moment en el qual de les coses que ell havia explicat...

Ha fet alguna referència –passant a una altra cosa, però que té evidentment una relació amb el que plantejava–, ha parlat de la fiscalitat, ha fet en tres moments esment a la fiscalitat. Bé, jo estic molt satisfet que cada cop més en el nostre país es parli de fiscalitat i que no sigui un tabú, i, per tant, que hi han situacions de rendes desiguals, que hi ha gent que té un nivell d'ingressos i d'altra un altre, que hi han rendes del treball i rendes del capital, que hi ha evasió fiscal, que hi ha frau fiscal, que la gent gran també és un col·lectiu molt divers, que hi ha gent que té més dificultats d'arribar a final de mes que d'altres. I, en tot cas, també, aquesta nit podran escoltar el president de la Generalitat..., quan ha parlat vostè i lamentava la diferència que hi havia d'impostos directes amb els indirectes, doncs, el gran anunci, dos dies després de les eleccions, que apujaran les taxes d'aigua, transport públic, benzina, universitats..., bé. Per tant, això, doncs, afecta directament també a la realitat de la gent gran, i la gent que no és gran però que viu amb la gent gran; per tant, més dificultats d'arribar a final de mes.

Impostos. I vostè ha dit «pacte fiscal». Nosaltres som dels que hem donat el vistiplau a la comissió parlamentària, conjuntament amb Convergència i Unió i amb Esquerra Republicana, que ara també, dos dies després de les eleccions, el Partit Socialista, el PP i Convergència i Unió han dit que això de la comissió del pacte fiscal ja va per lluny; avui ho han anunciat. Miri, nosaltres vam avalar aquesta proposta de pacte fiscal, però jo crec que és imprescindible que les associacions de gent gran, el conjunt de la ciutadania organitzada al nostre país demanem també un pacte fiscal al nostre país per fer una cosa de tant sentit comú: que pagui més qui més té i més guanya. Perquè podem reclamar un millor finançament per a les Espanyes, hi estem d'acord; però també una major capacitat, i més en un moment de crisi, d'una cosa tant del

sentit comú i que fan les famílies: que pagui més qui més té, qui més guanya.

I per acabar, una pregunta. Bé, en aquests darrers mesos hi ha un dels aspectes dels costos de les conseqüències de la crisi que està afectant un servei públic fonamental al nostre país, que és el de la salut. Ja no dic el que suposarà l'esquarterament i la privatització de l'ICS, que l'hem creat entre tots, sinó que alhora s'han donat a molts indrets del nostre país, doncs, queixes perquè centres d'atenció primària, hospitals..., els afecten les modificacions que està plantejant el Departament de Salut. També hem vist i hem llegit que gent gran a diversos llocs –a Hospitalet i d'altres–, doncs, estan passant nits, tardes als centres d'atenció primària dient que no ho comparteixen. Els han arribat aquestes queixes? Com es viu això en els casals i quina opinió en tenen?

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, el senyor Pere Bosch.

Pere Bosch Cuenca

Moltes gràcies, honorable presidenta. Si em pot atansar el temps, per tal de poder ser tan o més disciplinat que en l'anterior intervenció... (*Jordi Miralles i Conte diu: «Jo ho sóc sempre, eh?»*) Moltes gràcies.

En primer lloc, donar la benvinguda al senyor Mario Cugat, i a la resta de membres de la junta i a tota la gent, doncs, que ens acompanya. És un plaer que una federació com la seva, doncs, pugui venir al Parlament, que és lloc allà on s'expressa la voluntat democràtica del poble de Catalunya, i, a més a més, que puguin venir-nos a explicar el seu ventall d'activitats.

Per nosaltres, lògicament, és un plaer, i entenem, doncs, que tant de bo totes les entitats, però sobretot aquelles entitats més potents del país, puguin venir aquí, perquè és un espai, ho repeteixo, on es concreta la voluntat democràtica de la gent.

Vostè en la seva intervenció ha plantejat moltes coses. Em costarà bastant ser ordenat, però sí que vull centrar-me en algunes que m'han semblat rellevants. La primera, i no per ordre d'importància, és un element que per a nosaltres és important, que és la implicació de la FATEC en allò que són els reptes del país. I un dels reptes en aquests moments del país, a banda de la situació econòmica, és la lluita contra l'atur, és lògicament resoldre un element que llasta de forma important el que és el creixement i la distribució de la riquesa al nostre país, que és el tema del dèficit fiscal que pateix el nostre país.

Tots plegats tenim perfectament assumit que al marge d'altres consideracions, que segurament que compartim –una millor fiscalitat, una lluita contra el frau–, el fet que en aquests moments 20.000 milions anuals se'n vagin a Espanya i no retornin significa un llast de consideració per al nostre país. I, en aquest sentit, que una federació com la seva s'afegeixi a aquest acord...,

que nosaltres no en diem pacte fiscal, nosaltres parlem obertament de concert econòmic, perquè volem tenir allò que tenen al País Basc, allò que tenen a Navarra, que és administrar, regular, normativitzar, recaptar tots els impostos que paguem els catalans i les catalanes per poder decidir, després, la quota de solidaritat que apliquem o que paguem per a les despeses de l'Estat. Dic «concert econòmic» perquè és un terme que tots plegats entenem i perquè, en definitiva, tenim un mirall que és molt fàcil de comprendre, que és el mirall del que succeeix al País Basc i a Navarra.

I, en tot cas, el que sí que ens semblaria interessant és que això que ha fet la FATEC ho fes el conjunt de la societat civil del país, perquè com més força tinguem a nivell polític –i està molt bé que el pacte polític tingui el màxim de suport possible–, però també com més força tinguem en el teixit social, segurament més ens podrem valdre i més podrem aconseguir que al marge de majories parlamentàries que hi pugui haver en el Congrés dels Diputats això pugui fer-se realitat. Per tant, ho aplaudim i ens en felicitem.

Segona consideració. Abans es comentava, hem tingut una intervenció, la intervenció anterior, de la Creu Roja, que ens ha centrat en el tema de la pobresa, i vostè s'hi ha referit diverses vegades en la seva intervenció. Nosaltres també el volem convidar a participar en una proposta que va presentar el nostre grup parlamentari que ha tingut el suport unànime d'aquesta cambra, que és un pacte nacional per a la inclusió social i l'eradicació de la pobresa. Nosaltres entenem que en aquests moments hem de situar com un dels eixos prioritaris de l'actuació pública i de coordinació de tots els esforços aquest element, i intentar superar allò que són cicles electorals, i, per tant, plantejem un pacte per fixar com un horitzó de transició l'eradicació de la pobresa en el nostre país. I voldríem demanar que la FATEC també s'hi impliqués, que hi participés de forma activa. També demanem que hi hagi una avançada d'aquestes propostes perquè així ho puguin incloure en el proper pressupost, i per tant, demanaríem també que la FATEC s'hi pogués implicar.

Una tercera consideració voldria fer al voltant d'un aspecte que m'ha semblat un fil conductor de la seva intervenció, i és la necessitat de repensar el país per a un escenari d'envelliment que es preveu en els propers anys. Segurament que tots plegats compartirem la sensació que a nivell de país no ens estem preparant prou per a aquest escenari que es dibuixa. Dic a nivell d'oci, a nivell de pensions, a nivell de dependència, en tots els escenaris possibles. Jo no sé com hem de concretar això, però em dóna la impressió que si no premem l'accelerador i dissenyem... No dic que hàgim de fer un altre pacte, ara el que no plantejaré és un altre pacte, perquè, ho repeteixo, per nosaltres la prioritat en aquests moments és aquest pacte nacional per a la inclusió, però sí que voldria saber, a parer de la FATEC, quin ha de ser el marc en el qual hem de treballar per poder preparar el país. Lògicament, en això han de tenir-hi un paper rellevant el Govern de la Generalitat i el Parlament de Catalunya, però sí que voldríem saber, a parer de la FATEC, quin ha de ser l'escenari o el marc de treball a partir dels quals hem de

dissenyar, hem de repensar el país de dalt a baix per tal de preparar-lo per al futur.

I una de les peces importants, i és un tema en què hem coincidit perquè alguna vegada que hem tingut alguna reunió amb la seva..., amb la federació, doncs, ho hem plantejat, és el tema de redissenyar els equipaments cívics. A mi, la veritat és que em sona molt bé la música del que plantejava en aquest estudi la FATEC, d'intentar repensar aquests equipaments cívics per preparar-los millor, per allò que són ja no dic l'escenari del futur, sinó allò que ens demana, segurament, la gent gran d'avui o la gent que serà gran o que entrarà en l'edat, diguem-ne, de la jubilació d'aquí a pocs anys o d'aquí a uns mesos. I voldria saber de quina forma aquest document, aquesta reflexió que va fer la FATEC, s'està traduint d'alguna forma o altra. De quina forma podem intentar..., en un mapa que és molt dispers, perquè hi han centres que depenen de diferents administracions, fins i tot alguns d'algunes entitats, d'algunes caixes, voldria saber de quina forma podem concretar a parer seu aquesta reflexió sobre aquest escenari de futur a través, diguem-ne, de la realitat quotidiana d'aquests centres cívics. Però nosaltres compartim lògicament aquesta reflexió.

Els centres, els casals de la gent gran ja no poden ser allò que eren fa vint anys o fa trenta anys. El que no podem fer és tenir en un lloc encotillat un sector de la població, i fent només unes determinades coses. Hem d'obrir-los a la societat, hem de fer-hi tot un ventall de possibilitats i el que hem d'intentar és que, en definitiva, els casals o els centres cívics del futur siguin un reflex d'allò que és la diversitat i la pluralitat que hi ha en aquests moments, no només en el col·lectiu de la gent gran sinó en el conjunt de la societat. Per tant, ho aplaudim i voldríem saber de quina forma creuen, doncs, que es pot concretar això.

També hi ha un altre aspecte que ens preocupa, i és de quina forma... Jo considero que en aquest país estem malbaratant un recurs que és enorme, i és el recurs que significa la gent gran. Sé que hi han diferents canals o que s'han assajat diferents canals. Jo recordo a les comarques de Girona fa uns anys que es va fer una experiència, i és la universitat de la gent gran. Voldríem saber, a parer seu, de quina forma podem aprofitar..., i sobretot en aquests moments de crisi econòmica, de replantejament de moltes coses, d'aquest escenari que dibuixava abans el senyor Miralles, de quina forma podem optimitzar i utilitzar aquest enorme potencial, més enllà del voluntariat, eh? Ja sé que tenim aquest escenari del voluntariat, que és una part molt potent a anar explorant i a anar treballant. Però de quina forma podem aprofitar i optimitzar més aquest recurs, no només a nivell de concreció de cadascuna de les persones, sinó que em refereixo a un recurs, diguem-ne, allò, més virtual, aquest recurs enorme de saviesa i de coneixement que té la gent gran en aquest país. Perquè, al meu entendre, també aniria en la línia d'això, de repensar el país i de no contemplar només la gent gran com una gent gran necessitada, com una gent gran, diguem-ne, que necessita recursos ja siguin a nivell de dependència o d'altres, a nivell actiu, sinó també com un factor, com

una eina o com una quota, al meu entendre, absolutament potent.

Per últim, agafo..., i no sé si podem articular-ho d'alguna forma o altra, aquí es pot articular i traslladar-ho al Congrés dels Diputats, però la modificació que plantejaven de l'article 268.1 del Codi penal, ho agafem amb el màxim interès. Entenem que hem de fer un salt endavant, en el seu moment vàrem fer-lo a nivell del que és l'eradicació de la violència masclista, i segurament que a hores d'ara..., sense menystenir l'anterior, perquè lògicament les dades ens assenyalen que hem de lluitar-hi, que hem de ser segurament encara més contundents. Però probablement hem de situar també, no només la visibilització d'allò que és el maltractament de la gent gran, que es dona de múltiples formes, sinó també la concreció a través de nous mecanismes per poder-hi lluitar.

En tot cas, ho reitero, moltes gràcies per la seva feina, i encoratjar-los a seguir endavant.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el senyor Jordi Cañas, en nom del Grup Parlamentari de Ciutadans.

Jordi Cañas Pérez

Gracias, presidenta. Y gracias a los miembros de la FATEC que están presentes en esta comisión parlamentaria. Sumarme a los agradecimientos por su visita y por su explicación acerca de la labor que desarrolla su federación, una labor extensa y seguramente provechosa para el conjunto de sus afiliados y personas que están en torno a su trabajo diario.

Es interesante conocer la extensión de sus propuestas y sus iniciativas, teniendo en cuenta que, como dato próximo, pues, tenemos que actualmente en Cataluña más del 25 por ciento de las personas mayores vive en situación de pobreza. Es interesante como dato. E interesante como dato también es saber que hay centenares de personas mayores que están perdiendo su vivienda por estar avalando viviendas de sus hijos o de sus familiares, ¿verdad? Estoy convencido de que ustedes también hacen una labor ingente en apoyo de esta singularidad, de estas problemáticas, no novedosas pero sí crecientes, sin duda. Y también quería agradecerle la sinceridad ideológica. En muchas ocasiones en estas comisiones vienen asociaciones, entidades del tejido asociativo de la sociedad civil catalana, y no son tan sinceras a la hora de marcar o definir su espacio ideológico o sus propuestas políticas. Y yo se lo quiero agradecer sinceramente, porque siempre es esclarecedor y nos ayuda, pues, un poco a situarnos donde estamos todos, ¿no? Estoy convencido de que ustedes, desde su federación, también habrán reflexionado políticamente acerca de lo que significaban los recortes, los recortes aprobados en el último presupuesto de la Generalitat y que afectaban, sin duda, a prestaciones de bienestar social, que muchos de sus simpatizantes, afiliados o miembros de su federación

han sufrido. Bueno, es una de las preguntas que le formulo: si ustedes hicieron un posicionamiento acerca de lo que significaba y el impacto que podía tener este recorte en las partidas destinadas a bienestar social y educación, principalmente, en las personas mayores, y si tuvieron posicionamiento político al respecto.

También quería saber si ustedes han tenido un posicionamiento político al respecto, por ejemplo, de la dación en pago, de las propuestas que algunos grupos parlamentarios de este Parlamento han propuesto para que este Parlamento inste al Congreso de los Diputados a aprobar cuanto antes una reforma de la Ley hipotecaria que incorpore y que permita la dación en pago para evitar las situaciones de auténtico drama personal que viven, entre otros muchos, desgraciadamente cada vez más, personas mayores que han avalado con su vivienda compras de familiares o hijos.

También quería saber si habrá un posicionamiento por parte de su asociación –o de su federación, perdón– acerca de las nuevas medidas que va a implementar el Gobierno de recorte y de aumento de tasas para el año 2012, y cuál será la orientación posible que ustedes acabarán teniendo.

Quería saber también si tuvieron un posicionamiento cuando el Partido Socialista Obrero Español y Convergència i Unió aprobaron en el Congreso de los Diputados la congelación de las pensiones. Supongo que también es un elemento que les llamaría al debate y seguramente al posicionamiento político. Lo digo porque si ustedes han podido posicionarse respecto al pacto fiscal, y considerarlo y dar su apoyo incondicional a una propuesta que todavía, por ejemplo, algunos de los miembros de esta cámara desconocemos, más allá de ciertos apuntes o insinuaciones, pues, supongo que ustedes habrán tenido la posibilidad y la oportunidad de posicionarse respecto a temas aprobados en firme que condicionaban, y condicionan, y han condicionado y probablemente condicionarán el bienestar de las personas a las cuales ustedes representan.

Gracias.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. Per acabar el torn de paraules, té la paraula el senyor Francesc Bragulat, en nom de Convergència i Unió.

Francesc Bragulat i Bosom

Moltes gràcies, presidenta. Agraïm, naturalment, també la presència en aquesta comissió de la Federació d'Associacions de la Gent Gran, FATEC; agraïm la detallada exposició que ha fet el seu president, el senyor Mario Cugat; i evidentment salutem també les altres persones que l'acompanyen, la vicepresidenta, el secretari, altres membres de la junta directiva i col·laboradors diversos.

Creiem que amb l'evolució de la societat també el concepte de vellesa o persona gran està evolucionant, també vostè mateix n'ha fet esment. No és el mateix avui que fa uns anys. En aquest canvi de mentalitat,

a Catalunya hi ha tingut molt a veure el treball de la FATEC, de la forma col·laborativa i positiva amb entitats, institucions i diverses persones involucrades, que també el senyor Cugat hi ha fet referència parlant del treball de tots aquests anys, doncs, que la federació és activa.

I aquest paper rellevant pensem que continua tenint-lo també en l'actualitat. Gràcies a aquesta acció, cada dia és més clar que s'està construint un imaginari col·lectiu de la gent gran com un segment de població amb experiència, amb desig d'implicació social, en definitiva, de visualitzar que són persones útils i amb expectatives de vida que com més va seran més dilatades. És el que en diem «gent gran activa», que altres persones que m'han precedit en la paraula, doncs, també n'han fet esment amb paraules similars. La tendència demogràfica a Catalunya i a Europa ens situa aproximadament el 30 per cent de persones de seixanta-cinc anys i més en l'horitzó de l'any 2040. Aquesta situació d'envelliment global, en lloc de preocupar-nos, crec que ens hauria d'alegrar, considerant que són persones que gaudeixen d'un bon estat de salut, per tant, amb qualitat de vida. És un gran èxit de la humanitat, un gran èxit de la ciència i de la medicina, que han permès poder viure més anys.

No és menys cert que aquesta situació global i també les condicions internes del nostre país ens ofereixen nous reptes, però també noves oportunitats. Noves oportunitats que la FATEC ha promogut i continua promovent a través de l'activitat diversificada que desenvolupa amb accions formatives, estudis de tota mena, assessoraments de les entitats federades, activitats culturals i lúdiques diverses, etcètera, que el senyor Cugat, doncs, ha esmentat de forma sintètica, però en la projecció hem pogut veure l'extensió que tenen.

Voldria remarcar d'una manera especial el treball que porta a terme al costat d'altres entitats de nivell europeu. Pensem que és molt important no només estar oberts a la societat, a la nostra societat, sinó a altres societats, com poden ser organitzacions internacionals que permeten conèixer realitats diferents i compartir les experiències de tots plegats. Coneixem i valorem molt positivament el que representa en aquest aspecte la participació en el projecte Daphné. Més endavant li faré una pregunta que té alguna relació amb això. Per la mateixa naturalesa de la Federació d'Associacions de Gent Gran es visualitza una altra característica de la societat dels nostres dies, i que és el fet de viure en xarxa, que ens fa sentir part d'una mateixa societat diversa i plural, evita l'aïllament de les persones, facilita que la relació entre persones de diferents edats sigui més fluida, etcètera.

Aleshores, tal com li he anunciat, vostè ha citat un parell de temes que m'agradaria referir-m'hi d'alguna manera. El primer és el que vostè ha esmentat sobre el tema de la dependència, de la Llei de dependència, concretament. Aleshores, aquí, a mi m'agradaria remarcar, que vostè evidentment ho deu conèixer, però també m'agradaria, doncs, fer-ho, i és dir que el Govern de la Generalitat aposta per una llei pròpia que afavoreixi l'autonomia personal. No hem d'ajudar les persones a ser dependents sinó que les hem d'ajudar a

viure amb autonomia, i això fer-ho al marge de la llei de l'Estat, que sembla que va per un altre cantó.

I la segona cosa a què em volia referir serà en forma de pregunta, que també alguns altres companys, doncs, s'hi han referit, però també li puc fer la pregunta, no? Respecte als maltractaments, i això ho lligava amb el tema del projecte Daphné, si la FATEC, amb la seva experiència o amb els estudis, doncs, que ha fet i pot estar fent sobre aquest tema, visualitza algunes formes de prevenir aquests maltractaments. Si creu..., si han identificat alguns camins que puguin facilitar la prevenció d'aquestes situacions.

Seré molt breu, perquè no em resta res més que encoratjar la FATEC a continuar treballant amb el mateix entusiasme i compromís que ho han fet fins ara, i evidentment –i no penso, doncs que ningú s'ho hagi de prendre malament– dir-li que el nostre grup parlamentari estarà al seu costat per al que calgui.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor diputat. Té la paraula el senyor Màrius Cugat. Deu minuts. Si en necessita més, no hi haurà cap problema.

Mario Cugat Leseurs

Gràcies, honorable presidenta. Mirin, primer voldria fer unes consideracions generals. Nosaltres som una entitat no partidista, no estem lligats a cap partit polític. Però sí que no fem res més que, bé, entre moltes coses, política, perquè a la vida política gairebé ho és tot, no? A més, som ciutadans, a més a més de ser grans; però abans som ciutadans, ho hem estat des que vam néixer fins que morirem. I, per tant, a més a més som grans però ciutadans.

El que jo no puc fer aquí, perquè no és la meva funció, és col·laborar en la redacció d'un programa d'acció política, un programa polític, perquè no és la meva funció. Jo haig d'atendre, la nostra federació, temes molt concrets i molt específics, però no podem participar, diríem, o pretendre explicar com s'ha de resoldre el país i totes les seves particularitats. Però, en canvi, vostè ha parlat, senyora Segú, que nosaltres hem fet autocrítica. No volem deixar de dir el que creiem que s'ha de dir. I diríem que en aquest sentit –inclús hem fet una reflexió, a la federació, entre tots– volem no tenir por de dir el que hem de dir, fugint de marcatges polítics definits, que no és la nostra funció.

Segurament, quan ara digui algunes coses, seran de diversos diputats al mateix temps, paral·lelament, no?

Mirin, la pobresa, en general. És sorprenent que amb deu anys de bondat no s'hagi donat cap pas. Jo recordo una ministra de treball –de treball o d'assumptes socials, no ho sé– que va dir que l'any 2008, si no ho recordo malament, havien tingut un gran èxit perquè havien aconseguit abaixar el llindar..., o sigui, les persones en situació de pobresa, del 20 per cent al 19,45; això ha sortit per televisió i ho han dit. Home, a mi em cauria la cara de vergonya de dir una cosa així, com a

ciudadà, que jo també sóc responsable de no haver col·laborat, en la mida que m'ha estat possible, per ajudar que es resolgui millor aquesta situació. És històrica, ve de segles, i segurament durarà segles. Dissortadament, perquè no es fa res seriós per fer-ho.

I una de les coses que a nosaltres se'ns acut és, entre d'altres, re... Per exemple, començar un pressupost... Inclús diríem més: diríem que hi hauria d'haver una llei que obligués totes les administracions públiques de l'Estat –totes, ajuntaments, etcètera– que almenys un cop cada deu anys el pressupost es fes sobre la base de la tècnica del pressupost base zero. Perquè segur que no ens n'adonem, però anem creant organismes, institucions, comissions i històries que ens engrandeixen la despesa pública i que no són ni eficients ni necessaris. I això no ho fem, i cada any augmentem el 3,2 per cent corresponent pràcticament a totes les partides. Per tant, la pobresa és un problema i és una responsabilitat de tots els ciutadans, i també de les institucions públiques, que no han donat passos seriosos quan era possible fer-ho –quan era possible fer-ho. I ara..., de vegades un pensa que les administracions públiques fan allò que deien els xinesos, no?, vull dir, quan tens un problema crees una comissió, sobretot molt grossa, que hi hagi molta gent. I això és el que s'ha fet segurament, o es fa sovint, quan el temps és bo: «Farem una comissió que estudiarà el tema i tal, i a veure si aconseguim arribar a la depressió, perquè aleshores tindrem l'excusa per no fer-ho, eh? I tornarem a començar més endavant.»

Parlant també, senyora Segú, del tema de l'economia de les persones d'edat. Aquests dies ha sortit, em sembla que era ahir o abans d'ahir, un article a *La Vanguardia* que parlava..., el títol era, si no ho recordo malament: «Sort que tenim els avis.» No és la nostra funció ni donar suport personal com a cuidadors ni donar suport econòmic als nostres fills i néts; no és la nostra funció bàsica. És feina dels seus pares, cadascú. Però subsidiàriament de vegades no et queda més remei que fer-ho, però no és la nostra funció. I, entre altres... Faig un parèntesi petit: ens terroritza, per exemple, la idea que s'ha deixat anar alguna vegada de la possibilitat que les escoles facin horari intensiu. Saben què significa per a les àvies, això? (*Pausa.*) Bé.

Ara ens estem trobant que realment les persones d'edat que tenen algun estalvi l'estan, en molts casos, exhaustint ajudant fills i néts. L'última vegada que vaig estar al Congrés dels Diputats, al davant de la comissió del Pacte de Toledo, vaig fer una comparança: els estalvis de les persones d'edat són com un càntir que només té un broc, el de sortida; i quan s'esgoti, aquelles persones jubilades que, entre la pensió que fos i els estalvis, anaven fent acabar a la pobresa, sense ser la nostra responsabilitat cobrir les necessitats econòmiques dels nostres fills, perquè això és funció seva i també de les prestacions socials que hi ha d'haver.

Amb la hipoteca inversa, senyora Segú, en aquests moments la caiguda del preu del mercat hipotecari fa que això avui no tingui cap utilitat pràcticament, i el que no es veu amb més remei que fer-ho, pobre, hi perd una fortuna. Per tant, el problema..., en fi, la hipoteca és necessària, és bona, la vam fer... És a dir,

nosaltres vam intervenir quan les coses anaven molt bé i cada mes, doncs, el preu del teu pis pujava, i avui això no és possible. Però no és per menystenir, en el sentit que si hi torna a haver un temps de bondat i les coses comencen a funcionar millor, la hipoteca pot ser un procediment per ajudar a complementar la vida i les pensions de les persones.

Els ateneus, els centres cívics i els casals. Històricament a Catalunya hem tingut els ateneus en els quals hi havia des del nen amb el bolquer fins a l'avi que jugava a les cartes. Jo he estat soci del Centre Moral i Instructiu de Gràcia, per exemple, que potser alguns de vostès coneixen, i aquesta forma de congregar la gent del poble dintre de l'ateneu és la que s'ha perdut a través dels casals de gent gran. Perdó, «s'ha perdut»; no és la mateixa. Segurament els casals, en un moment determinat han estat necessaris, tal com són. A principi dels anys, no ho sé, cinquanta i seixanta, s'havia de socialitzar o donar sortida, doncs, a les persones d'edat que tinguessin alguna cosa a fer i no estar-se asseguts a la porta de casa en un tamboret.

Però avui, i ara entraré en una reflexió una mica agosarada, nosaltres pensem que les persones d'edat que avui estan als casals tradicionals són de molta edat i –és una paraula una mica dura– irrecuperables, en el sentit que fora de les seves activitats de lleure, de llegir el diari, de fer el cafè, etcètera, és pràcticament impossible, i mira que ho hem intentat, fer-los bellugar i fer-los fer coses.

Per tant, aquest tipus de persones, que tenen tot el dret a fer el que vulguin, i nosaltres cap per exigir-los que ho canviïn, aniran esgotant-se per llei de vida, i els casals..., els que vénen al darrere veuen les coses d'una altra manera i no voldran aquest tipus d'activitat. Per tant, els casals, poc a poc..., perquè això és car, econòmicament és car; és lent, s'ha de respectar la voluntat dels que hi són; en fi. Per tant, és un projecte que pot durar de deu a quinze anys, no és una cosa per a demà al dematí, però segurament aniran canviant a aquesta nova fórmula que he dit de model ateneu.

Aleshores, això també significarà un canvi en la gestió. Avui ja es dona. Ara inclús tenim problemes amb l'Ajuntament de Barcelona, els casals municipals, vull dir que..., d'això. Però, en fi, què passarà? Avui els que estan als casals, d'alguna manera, com he dit abans, han fet vots perpetus amb el casal; però la gent que anirà venint segurament no tindrà aquesta vocació de lligar-se a l'equipament cívic, sinó que farà ús de les prestacions o serveis que el casal oferirà: cursos, fotografia, teatre, el que sigui. I passarem d'un model corporatiu a un model de supermercat, que el ciutadà no s'hi vincula definitivament, sinó que hi va i pren allò que necessita. Això modificarà bastant el concepte de voluntariat tradicional que tenim, allò que «sóc soci de». Serà «soci de» d'una coral, d'un teatre, d'una associació d'excursionisme, però no serà pròpiament soci d'un casal. I això ja passa, vull dir, hi han equipaments cívics o centres cívics, inclús a Barcelona, on això passa. Jo en faig ús d'un, al carrer Muntaner, que funciona ja d'aquesta manera. Per tant, l'associacionisme i el voluntariat canviarà bastant de model per a ús d'aquests equipaments.

Nosaltres, com hem dit, pensem que els municipis s'hi han d'involucrar molt, perquè si observem alguns pobles –i aquí hi han alguns alcaldes i altres que ho sabreu bé, o exalcaldes–, potser hi han entitats que... Jo coneixia, per exemple, quan era jove, entitats de futbol –d'infants, eh?–, i la seu social era el bar. I potser hi continuen, perquè no tenien aixopluc. El casal..., a la nit, perquè és l'hora que els que han treballat poden assajar al teatre o poden preparar el partit del diumenge, si es pogués obrir a la nit aquest casal seria profitós per a totes aquestes entitats que no tenen aixopluc.

El finançament serà difícil, perquè autofinançar-se és molt difícil. Per tant, les administracions públiques d'alguna manera hauran de..., de daixò.

Sí que és veritat que en el territori les necessitats de la gent dels casals són diferents. Per exemple, hi ha un problema de transport molt important; la ruralia, i sobretot l'alta muntanya, té un problema de transport. Les necessitats són diverses. Per exemple, a Lleida és fàcil que et diguin: «–I què, al casal hi vas?– Sí, sí, però hi vaig a la tarda perquè al matí vaig al tros.» Això és una resposta que et donen a Lleida molt sovint, no? Però, en canvi, aquest matí hi ha hagut una sessió molt important a la Pedrera sobre solitud; una relació internacional molt important. No és veritat que siguin més..., més solitud els que viuen en petits pobles. És al revés: som nosaltres, els ciutadans urbanites, els que tenim més solitud i aïllament personal. Perquè la xarxa social del poble és propera; surto al carrer i ja em trobo amb els daixò. Aquí això no ens passa. Per tant, a diferència..., «em sembla que allà s'està molt sol», és al revés.

El protocol del maltractament. L'honorable consellera va fer un protocol, que la nostra opinió és que potser és molt..., molt complicat, per dir-ho amb paraules breus, i que potser es pot millorar, diríem, i fer-ho més operatiu. De vegades molts papers dificulten l'eficiència.

En el tema de dependència..., ho ha parlat la senyora Xandri, eh? El tema de dependència. Primer hi ha hagut una gran demanda no prevista. És a dir, quan es va preveure la llei, el llibre blanc preveia uns candidats que pràcticament s'han doblat, eh? Abans una persona que duia un bastó, com que no hi havia Llei de la dependència, entenia que bé, que «és el normal, sóc gran, porto bastó, lògicament, en fi, no passa res; ara, com que em poden donar diners, ja sóc un candidat». Per tant, això s'ha multiplicat, pràcticament doblat. I si no ho recordo malament, presidenta, a Catalunya s'havien previst 39.000 demandes, i hem arribat pràcticament a cent mil, vull dir que... Per tant, això està aquí, i això significa un problema de finançament pràcticament molt difícil de resoldre –molt difícil de resoldre. Els copagaments és possible que hagin d'augmentar, dintre de les possibilitats econòmiques de la gent, i és molt possible, a més a més, que hagi de reestructurar-se tot una mica i potser atendre la gran dependència i potser la que no és tan grossa deixar-la una mica de costat. Inclús nosaltres havíem proposat que aquest any, que entrava el grau I, que es fes una moratòria de dos anys per tal d'acabar de pagar bé i situar bé les persones de més edat.

Les congelacions de les pensions. Miri, vaig a fer una reflexió general. Els ciutadans –tots, no només els grans– no som responsables del tot de com s'ha gestionat el capitalisme, l'economia, la forma de viure durant aquests últims anys que ha donat pas al que passa ara. Dic que no del tot perquè ens vam aficionar tots a la targeta de plàstic i a la hipoteca fàcil; per tant, també en som, d'alguna manera, una mica coresponsables. Però el sistema no ha funcionat correctament i ha permès l'endeutament personal i l'endeutament públic d'una manera que ja sabem. Per tant, no havia d'haver passat, però és el que hi ha –ara és el que hi ha. I no ens queda més remei que fer-hi front. Nosaltres vam acceptar la congelació de pensions per solidaritat amb els altres conciutadans que estan a l'atur, com ha dit vostè, senyor Miralles, etcètera. Hi hem ajudat una mica, acceptant-lo; una mica, un any. Sembla que l'any que ve ja podran tornar a recuperar-se..., bé, almenys... Vull dir, estem en una situació molt complicada...

La presidenta

Em sap greu, senyor Màrius Cugat, però hauríem d'acabar acabant, perquè la comissió té altres qüestions...

Mario Cugat Leseurs

Perfecte.

La presidenta

...i els diputats també altres compromisos. Jo li demano, si us plau, que sigui breu.

Mario Cugat Leseurs

Sí. Faré, doncs, un últim comentari general. El senyor Bosch me n'ha parlat bastant. Miri, nosaltres creiem, de cara al futur, que amb el tema de persones grans hem d'anar a un nou pacte social i generacional de la societat, definint el rol de les diferents generacions, el paper de cadascuna, què paga cadascuna i què rep a canvi, i reestructurant, perquè no és només un problema de pensions, els 16 milions de ciutadans que tindreu vosaltres, o molts, quan... –els anys cinquanta, eh?–, jubilats. Per tant, requereix una reordenació general de l'Estat. I per ser breu, ho deixo aquí.

I l'última. A les persones d'edat se'ns pot aprofitar molt més. Una societat hedonista com aquesta demana cada dia més i més serveis i prestacions que les administracions públiques, per una banda, no podran donar i, per altra, no seran interessants o rendibles per al sector privat. I entremig quedaran unes necessitats i unes demandes socials que potser el voluntariat en general, i en particular el nostre, pot cobrir. Per tant, nosaltres, a la federació, avui hi estem introduint ja el concepte de «gent gran productiva»; que no vol dir cobrar «quartos», vol dir ser eficients en prestacions que no solament són tirades de la cadira de rodes de l'amic ni coses de tipus social o de servei social, que sí, que s'ha de fer. Hi han moltes altres necessitats, que aniran sortint i que nosaltres podem cobrir.

I gairebé diria que... (*Pausa.*) Bé, jo diria que... Resumiria el que he dit, perquè és que si no això seria molt, molt més llarg.

I gràcies per l'atenció.

La presidenta

Gràcies a vostè, senyor Màrius Cugat, així com a les persones que l'han acompanyat a la taula i a la resta de la comissió. De fet, és un tema en el qual podríem

estar molta estona i l'escoltaríem amb molt de gust, però malauradament també hem de complir els horaris que tenim preestablerts. Per tant, agraïts de nou per la seva presència en aquesta comissió, i ens posem a la seva disposició per cada vegada que vostès ho considerin convenient.

Moltes gràcies.

S'aixeca la comissió.

La sessió s'aixeca a un quart de vuit del vespre i un minut.